

Broj: KPV-07/04

Sarajevo, 23.12.2008. godine

U I M E B O S N E I H E R C E G O V I N E

Sud Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudije Esada Fejzagića kao predsjednika vijeća, sudije Ize Tankića i sudije Mirze Jusufovića kao članova vijeća, uz sudjelovanje pravnog saradnika Denisa Podžića kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženih: Hajrudina Haseljića, pravne osobe "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi, zastupane po direktoru Hajrudinu Haseljiću, Gorana Džajića, pravne osobe "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški, zastupane po direktoru Goranu Džajiću, Vinka Jelavića i pravne osobe "Company Jelavić 96" d.o.o. Ljubuški, zastupane po direktoru Vinku Jelaviću, zbog krivičnih djela pranje novca iz člana 209. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH), krivotvorenje isprave iz člana 373. stav 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ F BiH), i porezne utaje iz člana 273. stav 2. KZ F BiH, u vezi sa članom 55. KZ F BiH, povodom optužnica Tužilaštva Bosne i Hercegovine (BiH) broj: KT-23/03 od 05.12.2003. godine i KT-139/04 od 07.09.2006. godine, nakon održanog glavnog, javnog i usmenog pretresa, u prisustvu tužioca Tužilaštva BiH Ismeta Šuškića, optuženog Gorana Džajića i branioca optuženog Hajrudina Haseljića advokata Irsana Kukića iz Travnika, donio je i javno objavio, dana 23.12.2008. godine sljedeću:

P R E S U D U

Optuženi:

- HAJRUDIN HASELJIĆ**, zv. "Bajra", sin Abdulaha i Zarihe rođene Doglod, rođen 01.07.1964. godine u Zenici, stalno nastanjen u Dolac na Lašvi – Travnik, Bošnjak, državljanin BiH, po zanimanju mesar, zaposlen kao direktor firme "Bajra" d.o.o. Travnik, oženjen, otac dvoje djece;
- Pravna osoba "BAJRA" d.o.o. Dolac na Lašvi**, zastupana po Direktor *Hajrudinu Haseljiću*;
- GORAN DŽAJIĆ**, sin Drage i majke Zdravke, rođene Leko, rođen

13.08.1974. godine u Ljubuškom, stalno nastanjen u Ljubuškom, ulica Bana Jelačića bb, Hrvat, državljanin BiH, po zanimanju trgovac, direktor firme "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški, oženjen, otac dvoje djece;

4. **Pravna osoba "DŽAJIĆ COMMERCE" d.o.o. Ljubuški**, zastupana po direktoru Goranu Džajiću;
5. **VINKO JELAVIĆ**, sin Joze i majke Ruže, rođene Velić, rođen 22.03.1951. godine u Ljubuškom – Teskera, stalno nastanjen u Ljubuškom – Teskera broj 36, Hrvat, državljanin BiH, po zanimanju trgovac, direktor firme "Company Jelavić 96" d.o.o. Ljubuški, oženjen, otac petoro djece;

K R I V I S U

I

Optuženi Hajrudin Haseljić,

Što je:

1. Kao direktor i odgovorna osoba u firmi "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi, u junu 2003. godine, radi prikrivanja stvarnog izvora gotovog novca kojim je raspolagao i izbjegavanja plaćanja poreza na promet, izvršio razduženje robe putem veleprodaje na način što je prethodno stupio u kontakt sa povjerljivom osobom koja je bila u dogovoru sa Pilić Rankom, vlasnikom firme "Uzdah" d.o.o. Doboj i koji je pristao da većem broju pravnih lica preko žiro računa svoje firme izvrši pranje novca i da izbjegnu plaćanje poreza, kojoj osobi je optuženi predao gotovinu u iznosu od 200.000 KM i četiri računa na ukupan iznos od 199.998 KM, prilažući istovremeno i narudžbenice firme "Uzdah", sa izjavom, po kojoj se navodni naručilac "Uzdah" oslobađa plaćanja poreza na promet, iako je znao da robu iskazanu na računima nije prodao firmi "Uzdah", zbog čega je on po članu 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga postao obveznik plaćanja ovog poreza, pa je ta povjerljiva osoba novac i popunjene naloge za prenos novca nosila Tihomiru Lukiću u Banja Luku, koji je uz prethodnu saglasnost i dogovor sa Rankom Pilićem, novac primao i polagao na račune

njihove firme "Uzdah" i isti dan položeni novac transferirao tako što je popunjene naloge za prenos ovjeravao pečatom firme "Uzdah" i svojim potpisom, i ovim nalogama novac prebacivao na transakcijski račun firme "Bajra" d.o.o., na koji način je optuženi gotov novac u iznosu od 200.000 KM legalizirao i istovremeno izbjegao platiti porez na ovaj iznos od 19.999 KM.

- 2. Kao vlasnik i odgovorna osoba u pravnom licu "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi, u toku 2003. godine, novac stečen prodajom robe za gotovinu za koju nije platio porez, a koju robu je kroz knjigovodstvo lažno prikazao kao prodaju uz oslobađanje od poreza na promet, izvršio razduženje takve robe putem veleprodaje na način što je predao gotov novac da preko računa firmi "Santos invest" d.o.o. Laktaši, "Benko oil" d.o.o. Brčko i "Delta Prom" d.o.o. Banja Luka, izvrši pranje ovako stečenog novca i time izbjegne plaćanje poreza, pa je tako predao novac u iznosu od 963.342,00 KM i račune, prilažući istovremeno i narudžbenice pomenutih firmi sa izjavom po kojoj se te firme kao kupci oslobađaju plaćanje poreza na promet, iako je znao da robu iskazanu po tim računima, nije prodao navedenim firmama, zbog čega je on po članu 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga postao obveznik plaćanja poreza, pa su te osobe primljeni novac položili na račune navedenih firmi i položeni novac transferirali na način što su izdali naloge za prenos na račune "Bajra" d.o.o. na koji način je optuženi gotov novac u iznosu od 963.342,00 KM legalizirao, jer je plaćanjem žiralnim putem gotov novac vratio na račune svoje firme, iako je znao da taj novac potiče od prodaje robe na koju nije plaćen porez u iznosu od 96.334,00 KM,*

II

PRAVNA OSOBA "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi, zastupana po direktoru Hajrudinu Haseljiću,

Odgovorna je

Što je:

Kao pravna osoba raspolagala protupravno ostvarenom imovinskom koristi koju je u ime, za račun i u korist iste ostvario optuženi Hajrudin Haseljić, kao direktor i odgovorna osoba, na osnovu vlastitog odobrenja, a u iznosu i na način opisan u tački I stav 2. izreke presude

III

Optuženi Goran Džajić,

Što je:

- 1. Kao direktor i odgovorna osoba u firmi "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški, u maju i junu 2003. godine, radi prikrivanja stvarnog izvora gotovog novca kojim je raspolagao i izbjegavanja plaćanja poreza na promet, izvršio razduženje robe putem veleprodaje na način što je prethodno stupio u kontakt sa povjerljivom osobom koja je bila u dogovoru sa Pilić Rankom, vlasnikom firme "Uzdah" d.o.o. Doboj i koji je pristao da većem broju pravnih lica preko žiro računa svoje firme izvrši pranje novca i da izbjegnu plaćanje poreza, kojoj osobi je optuženi predao gotovinu u iznosu od 516.703 KM i trideset i dva računa na ukupan iznos od 516.703 KM, prilažući istovremeno i narudžbenice firme "Uzdah", sa izjavom, po kojima se navodni naručilac "Uzdah" oslobađa plaćanja poreza na promet, iako je znao da robu iskazanu na računima nije prodao firmi "Uzdah", zbog čega je on po članu 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga postao obveznik plaćanja ovog poreza, pa je ta povjerljiva osoba novac i popunjene naloge za prenos novca nosila Tihomiru Lukiću u Banja Luku, koji je uz prethodnu saglasnost i dogovor sa Rankom Pilićem, novac primao i polagao na račune njihove firme "Uzdah" i isti dan položeni novac transferirao tako što je popunjene naloge za prenos ovjeravao pečatom firme "Uzdah" i svojim potpisom, i ovim naložima novac prebacivao na transakcijski račun firme "Džajić Commerce" d.o.o., na koji način je optuženi gotov novac u iznosu od 516.703 KM legalizirao, i istovremeno izbjegao platiti porez na ovaj iznos od 60.284 KM.*
- 2. Kao vlasnik i odgovorna osoba u pravnom licu "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški, u toku 2003. godine, novac stečen prodajom robe za gotovinu za koju nije platio porez, a koju robu je kroz knjigovodstvo lažno prikazao kao prodaju uz oslobađanje od poreza na promet, izvršio razduženje takve robe putem veleprodaje na način što je predao gotov novac da preko računa firmi "Santos invest" d.o.o. Laktaši, "Benko oil" d.o.o. Brčko, "Ploter" d.o.o. Laktaši i "Tranzit Trade" Banja Luka, izvrši pranje ovog novca i time izbjegne plaćanje poreza, pa je tako predao novac u iznosu od 452.792,00 KM i račune, prilažući istovremeno i narudžbenice pomenutih firmi sa izjavom po kojoj se te*

firme kao kupci oslobađaju plaćanje poreza na promet, iako je znao da robu iskazanu po tim računima nije prodao navedenim firmama, zbog čega je on po članu 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga postao obveznik plaćanja poreza, pa su te osobe, primljeni novac položili na račune navedenih firmi, položeni novac transferirali na način što su izdali naloge za prenos na račune optuženog, na koji način je optuženi gotov novac u iznosu od 452.792,00 KM, legalizirao jer je plaćanjem žiralnim putem gotov novac vratio na račune svoje firme, iako je znao da taj novac potiče od prodaje robe na koju nije plaćen porez u iznosu od 50.712,00 KM,

IV

PRAVNA OSOBA "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški, zastupana po direktoru Goranu Džajiću

Odgovorna je

Što je:

Kao pravna osoba raspolagala protupravno ostvarenom imovinskom koristi koju je u ime, za račun i u korist iste ostvario optuženi Goran Džajić, kao direktor i odgovorna osoba, na osnovu vlastitog odobrenja, a u iznosu i na način opisan u tački III stav 2. izreke presude.

V

Optuženi Vinko Jelavić,

Što je:

- 1. Kao direktor i odgovorna osoba u firmi "Company Jelavić 96" d.o.o. Ljubuški, u maju i junu 2003. godine, radi prikrivanja stvarnog izvora gotovog novca kojim je raspolagao i izbjegavanja plaćanja poreza na promet, izvršio razduženje robe putem veleprodaje na način što je prethodno stupio u kontakt sa povjerljivom osobom koja je bila u dogovoru sa Pilić Rankom, vlasnikom firme "Uzdah" d.o.o. Doboj i koji je pristao da većem broju pravnih lica preko žiro računa svoje firme izvrši pranje novca i da izbjegnu plaćanje poreza, kojoj osobi je optuženi predao gotovinu u iznosu od 603.048 KM i devetnaest računa na ukupan iznos od 603.048 KM, prilažući istovremeno i narudžbenice firme "Uzdah", sa izjavom, po kojima se navodni naručilac "Uzdah"*

oslobađa plaćanja poreza na promet, iako je znao da robu iskazanu na računima nije prodao firmi "Uzdah", zbog čega je on po članu 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga postao obveznik plaćanja ovog poreza, pa je ta povjerljiva osoba novac i popunjene naloge za prenos novca nosila Tihomiru Lukiću u Banja Luku, koji je uz prethodnu saglasnost i dogovor sa Rankom Pilićem, novac primao i polagao na račune njihove firme "Uzdah" i isti dan položeni novac transferirao tako što je popunjene naloge za prenos ovjeravao pečatom firme "Uzdah" i svojim potpisom, i ovim nalogima novac prebacivao na transakcijski račun firme "Company Jelavić" d.o.o., na koji način je optuženi gotov novac u iznosu od 603.048 KM legalizirao i istovremeno izbjegao platiti porez na ovaj iznos od 60.305 KM.

- 2. Kao vlasnik i odgovorna osoba u pravnom licu "Company Jelavić 96" d.o.o. Ljubuški, u toku 2003. godine, novac stečen prodajom robe za gotovinu za koju nije platio porez, a koju robu je kroz knjigovodstvo lažno prikazao kao prodaju uz oslobađanje od poreza na promet, izvršio razduženje takve robe putem veleprodaje na način što je predao gotov novac da preko računa firme "Darko produkt" d.o.o. Laktaši, izvrši pranje ovog novca i time izbjegne plaćanje poreza, pa je tako predao novac u iznosu od 412.900,00 KM i račune, prilažući istovremeno i narudžbenice firmi sa izjavom po kojoj se ta firma kao kupac oslobađa plaćanje poreza na promet, iako je znao da robu iskazanu po tim računima nije prodao navedenoj firmi zbog čega je on po članu 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga postao obveznik plaćanja poreza, pa su te osobe primljeni novac položili na račun navedene firme i položeni novac transferirali na način što su izdali naloge za prenos na račune optuženog, na koji način je optuženi gotov novac u iznosu od 412.900,00 KM, legalizirao jer je plaćanjem žiralnim putem gotov novac vratio na račune svoje firme, iako je znao da taj novac potiče od prodaje robe na koju nije plaćen porez u iznosu od 41.290,00 KM,*

Dakle da su:

- 1. Optuženi Hajrudin Haseljić, radnjama opisanim pod tačkom I stav 1. i 2., izbjegao plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom Federacije Bosne i Hercegovine, dajući lažne podatke o svojim stečenim oporezivim prihodima koji su od uticaja na utvrđivanje iznosa*

- ovakvih obaveza , a iznos obaveze čije se plaćanje izbjegava prelazi 50.000 KM;
2. Pravna osoba ''Bajra'' d.o.o. Dolac na Lašvi, raspolagala protupravno ostvarenom imovinskom koristi koju je u ime, za račun i u korist iste ostvario optuženi Hajrudin Haseljić, kao vlasnik i odgovorna osoba ove pravne osobe, a u iznosu, na način i vrijeme opisanom u tački I stav 2;
  3. Optuženi Goran Džajić, radnjama opisanim pod tačkom III stav 1. i 2., izbjegao plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom Federacije Bosne i Hercegovine, dajući lažne podatke o svojim stečenim oporezivim prihodima koji su od uticaja na utvrđivanje iznosa ovakvih obaveza, a iznos obaveze čije se plaćanje izbjegava prelazi 50.000 KM;
  4. Pravna osoba ''Džajić Commerce'' d.o.o. Ljubuški, raspolagala protupravno ostvarenom imovinskom koristi koju je u ime, za račun i u korist iste ostvario optuženi Džajić Goran, kao vlasnik i odgovorna osoba ove pravne osobe, a u iznosu, na način i vrijeme opisanom u tački I stav 2;
  5. Optuženi Vinko Jelavić, radnjama opisanim pod tačkom V stav 1. i 2., izbjegao plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom Federacije Bosne i Hercegovine, dajući lažne podatke o svojim stečenim oporezivim prihodima koji su od uticaja na utvrđivanje iznosa ovakvih obaveza, a iznos obaveze čije se plaćanje izbjegava prelazi 50.000 KM;

Čime su:

Optuženi Hajrudin Haseljić:

Radnjama opisanim pod tačkom I stav 1. i 2. počinio produženo krivično djelo porezna utaja iz člana 273. stav 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ F BiH) u vezi sa članom 55. (KZ FBiH).

Pravna osoba ''Bajra'' d.o.o. Dolac na Lašvi:

Radnjama opisanim pod tačkom II počinila krivično djelo porezna utaja iz člana 273. stav 2. KZ F BiH.

Optuženi Goran Džajić:

Radnjama opisanim pod tačkom III stav 1. i 2. počinio produženo krivično djelo porezna utaja iz člana 273. stav 2. KZ F BiH u vezi sa članom 55. KZ FBiH.

Pravna osoba "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški:

Radnjama opisanim pod tačkom II počinila krivično djelo porezna utaja iz člana 273. stav 2. KZ F BiH.

Optuženi Vinko Jelavić:

Radnjama opisanim pod tačkom V stav 1. i 2. počinio produženo krivično djelo porezna utaja iz člana 273. stav 2. KZ F BiH u vezi sa članom 55. KZ FBiH.

Pa Sud, na osnovu navedenih zakonskih propisa, uz primjenu odredaba članova 39., 49., 50., 58. i 59. KZ BiH

Optuženom Hajrudinu Haseljiću:

Za počinjeno produženo krivično djelo porezna utaja iz člana 273. stav 2. KZ F BiH u vezi sa članom 55. KZ FBiH izriče

U S L O V N U   O S U D U

Kojom se optuženom utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 11 (jedanaest) mjeseci, te istovremeno određuje da se ova kazna neće izvršiti ako optuženi u roku od 3 (tri) godine od dana pravosnažnosti presude ne počinu novo krivično djelo

i

Na osnovu člana 41. stav 4. i člana 46. KZ BiH, kao sporednu kaznu izriče mu

N O V Č A N U   K A Z N U

U iznosu od 30.000,00 KM (trideset hiljada konvertibilnih maraka)

Koju novčanu kaznu je optuženi dužan platiti u roku od 6 (šest) mjeseci u od dana pravosnažnosti presude. Ukoliko ne plati ovu novčanu kaznu, ista će se u skladu sa članom 47. stav 3. KZ BiH zamijeniti kaznom zatvora tako što će se za svakih započelih 50 (pedeset) KM novčane kazne odrediti jedan dan zatvora.

Optuženoj pravnoj osobi "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi:

Za počinjeno krivično djelo porezna utaja iz člana 273. stav 2. KZ F BiH, a na osnovu člana 124. tačka c) i člana 131. tačka a) KZ BiH, izriče

NOVČANU KAZNU

U iznosu od 50.000,00 KM (pedeset hiljada konvertibilnih maraka)

Koju novčanu kaznu je optuženo pravno lice "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi, dužno platiti u roku od 6 (šest) mjeseci od dana pravosnažnosti presude, odjednom ili u ratama.

Optuženom Goranu Džajiću:

Za počinjeno produženo krivično djelo porezna utaja iz člana 273. stav 2. KZ F BiH u vezi sa članom 55. KZ FBiH izriče

USLOVNU OSUDU

Kojom se optuženom utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 11 (jedanaest) mjeseci, te istovremeno određuje da se ova kazna neće izvršiti ako optuženi u roku od 3 (tri) godine od dana pravosnažnosti presude ne počinu novo krivično djelo

i

Na osnovu člana 41. stav 4. i člana 46. KZ BiH, kao sporednu kaznu izriče mu

NOVČANU KAZNU

U iznosu od 30.000,00 KM (trideset hiljada konvertibilnih maraka)

Koju novčanu kaznu je optuženi dužan platiti u roku od 6 (šest) mjeseci u od dana pravosnažnosti presude. Ukoliko ne plati ovu novčanu kaznu, ista će se u skladu sa članom 47. stav 3. KZ BiH zamijeniti kaznom zatvora tako što će se za svakih započelih 50 (pedeset) KM novčane kazne odrediti jedan dan zatvora.

Optuženoj pravnoj osobi "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški:

Za počinjeno krivično djelo porezna utaja iz člana 273. stav 2. KZ F BiH, a na osnovu člana 124. tačka c) i člana 131. tačka a) KZ BiH, izriče

NOVČANU KAZNU

U iznosu od 50.000,00 KM (pedeset hiljada konvertibilnih maraka)

Koju novčanu kaznu je optuženo pravno lice "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški, dužno platiti u roku od 6 (šest) mjeseci od dana pravosnažnosti presude, odjednom ili u ratama.

Optuženom Vinku Jelaviću:

Za počinjeno produženo krivično djelo porezna utaja iz člana 273. stav 2. KZ F BiH u vezi sa članom 55. KZ FBiH izriče

USLOVNU OSUDU

Kojom se optuženom utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 11 (jedanaest) mjeseci, te istovremeno određuje da se ova kazna neće izvršiti ako optuženi u roku od 3 (tri) godine od dana pravosnažnosti presude ne počinu novo krivično djelo

Na osnovu člana 110. stav 1. i 2. i člana 111. stav 1. KZBiH, Sud od optuženih oduzima imovinsku korist pribavljenu krivičnim djelom, i to:

Od optuženog Hajrudina Haseljića, ukupni iznos od 116.333,00 KM, na ime pribavljene imovinske koristi produženim krivičnim djelom porezne utaje iz člana 273. stav 2. KZ F BiH u vezi sa članom 55. KZ FBiH.

Od optuženog Gorana Džajića, ukupni iznos od **110.996,00 KM**, na ime pribavljene imovinske koristi produženim krivičnim djelom porezne utaje iz člana 273. stav 2. KZ F BiH u vezi sa članom 55. KZ FBiH.

Od optuženog Vinka Jelavića, ukupni iznos od **101.594,00 KM**, na ime pribavljene imovinske koristi produženim krivičnim djelom porezne utaje iz člana 273. stav 2. KZ F BiH u vezi sa članom 55. KZ FBiH.

Na osnovu člana 188. stav 1. ZKP BiH u vezi sa članom 186. stav 2. ZKP BiH, optuženi Hajrudin Haseljić, Goran Džajić i Vinko Jelavić obavezuju se na plaćanje troškova krivičnog postupka, čiji će iznos Sud utvrditi posebnim rješenjem po pribavljanju potrebnih podataka.

VI

Na osnovu člana 284. tačka a) ZKP BiH optužena pravna osoba „Bajra” d.o.o. Dolac na Lašvi, zastupana po direktoru Hajrudinu Haseljiću,

OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

Da je:

Kao pravna osoba raspolagala protupravno ostvarenom imovinskom koristi koju je u ime, za račun i u korist iste ostvario optuženi Hajrudin Haseljić, kao direktor i odgovorna osoba, na osnovu vlastitog odobrenja, a u iznosu i na način opisan u tački I stav 1. izreke presude.

Čime bi počinila krivična djela pranje novca iz člana 209. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ BiH, krivotvorenja isprave iz člana 373. stav 1. KZ F BiH i porezne utaje iz člana 273. stav 2. KZ F BiH, u vezi sa članom 53. KZ BiH,

VII

Na osnovu člana 284. tačka a) ZKP BiH optužena pravna osoba „Džajić Commerce” d.o.o. Ljubuški, zastupana po direktoru Goranu Džajiću,

OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

Da je:

Kao pravna osoba raspolagala protupravno ostvarenom imovinskom koristi koju je u ime, za račun i u korist iste ostvario optuženi Goran Džajić, kao direktor i odgovorna osoba, na osnovu vlastitog odobrenja, a u iznosu i na način opisan u tački III stav 1. izreke presude.

Čime bi počinila krivična djela pranje novca iz člana 209. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ BiH, krivotvorenja isprave iz člana 373. stav 1. KZ F BiH i porezne utaje iz člana 273. stav 2. KZ F BiH, u vezi sa članom 53. KZ BiH,

VIII

Na osnovu člana 284. tačka a) ZKP BiH optužena pravna osoba „Company Jelavić 96” d.o.o. Ljubuški, zastupana po direktoru Vinku Jelaviću,

OSLOBADA SE OD OPTUŽBE

Da je:

Kao pravna osoba raspolagala protupravno ostvarenom imovinskom koristi koju je u ime, za račun i u korist iste ostvario optuženi Vinko Jelavić kao direktor i odgovorna osoba, na osnovu vlastitog odobrenja, a u iznosu i na način opisan u tački V stav 1. i 2. izreke presude.

Čime bi počinila krivična djela pranje novca iz člana 209. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ BiH, krivotvorenja isprave iz člana 373. stav 1. KZ F BiH i porezne utaje iz člana 273. stav 2. KZ F BiH, u vezi sa članom 53. KZ BiH.

Obrazloženje

Tužilaštvo BiH je optužnicom broj: KT-23/03 od 05.08.2004. godine, između ostalih, optužilo Hajrudina Haseljića, Gorana Džajića i Vinka Jelavića da su:

- novac, čija vrijednost prelazi iznos od 50.000,00 KM, a za koji su znali*

da je pribavljen izvršenjem krivičnog djela, upotrijebili u privrednom poslovanju, čime su počinili krivično djelo pranje novca iz člana 209. stav 2. KZ BiH;

- *napravili krivotvorenu ispravu koju su upotrijebili kao pravu, čime su Počinili krivično djelo krivotvorenje isprave iz člana 373. stav 1. KZ F BiH;*
- *izbjegli plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom F BiH ili RS, čime je Hajrudin Haseljić počinio krivično djelo porezne utaje iz člana 273. stav 1. KZ F BiH, a Goran Džajić i Vinko Jelavić krivično djelo porezne utaje iz člana 273. stav 2. KZ F BiH,*

a sve navedeno u vezi sa članom 53. KZ BiH,

te, pravne osobe "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi, "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški i "Company Jelavić 96" d.o.o. Ljubuški, da su odgovorne:

- *pravna osoba "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi, za krivična djela koja je počinio optuženi Hajrudin Haseljić;*
- *pravna osoba "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški, za krivična djela koja je počinio optuženi Goran Džajić;*
- *pravna osoba "Company Jelavić 96" d.o.o. Ljubuški, za krivična djela koja je počinio optuženi Vinko Jelavić.*

Takođe, optužnicom broj: KT-139/04 od 07.09.2006. godine, potvrđenom od strane Suda BiH dana 14.09.2006. godine, Tužilaštvo BiH optužilo je Hajrudina Haseljića, pravnu osobu "Bajra" d.o.o Dolac na Lašvi, Gorana Džajića, pravnu osobu "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški, Vinka Jelavića i pravnu osobu "Company Jelavić 96" d.o.o. Ljubuški, da su:

- *optuženi Hajrudin Haseljić, Goran Džajić i Vinko Jelavić počinili krivično djelo pranje novca iz člana 209. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ BiH, krivično djelo krivotvorenje isprave iz člana 373. stav 1. KZ F BiH i krivično djelo porezne utaje iz člana 273. stav 2. KZ F BiH, u vezi sa članom 53. KZ BiH;*
- *pravne osobe "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi, "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški i "Company Jelavić 96" d.o.o. Ljubuški, raspolagale protupravno ostvarenom imovinskom koristi koju su u ime, za račun i u korist istih ostvarili opuženi Hajrudin Haseljić kao direktor i odgovorna osoba pravnog lica "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi, optuženi Goran Džajić kao direktor i odgovorna osoba pravnog lica "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški, te optuženi Vinko Jelavić kao*

direktor i odgovorna osoba pravnog lica "Company Jelavić 96" d.o.o., čime su navedene pravne osobe počinile krivično djelo pranje novca iz člana 209. stav 2. u vezi sa stavom 1. KZ BiH, krivično djelo krivotvorenje isprave iz člana 373. stav 1. KZ F BiH i krivično djelo porezne utaje iz člana 273. stav 2. KZ F BiH, u vezi sa članom 53. KZ BiH.

Na ročištu povodom izjašnjenja o krivnji, održanom dana 18.10.2006. godine, kojem su prisustvovali optuženi Goran Džajić i Vinko Jelavić, branilac optuženih i zastupnik pravnih osoba "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški i "Company Jelavić 96" d.o.o. Ljubuški, advokat Tomislav Zelić, te tužitelj Tužilaštva BiH Ismet Šuškić, optuženi Goran Džajić i Vinko Jelavić izjasnili su se da nisu krivi za krivična djela koja im se stavljaju na teret, a na isti način izjasnio se i zastupnik pravnih osoba "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški i "Company Jelavić 96" d.o.o. Ljubuški, u pogledu krivnje navedenih pravnih osoba.

Dana 25.10.2006. godine, održan je nastavak ročišta za izjašnjenje o krivnji kojem su prisustvovali optuženi Hajrudin Haseljić, branilac optuženog, advokat Irsan Kukić, zastupnik pravne osobe "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi, advokat Zlatan Maglić, te tužitelj Tužilaštva BiH Ismet Šuškić, na kojem ročištu se optuženi Hajrudin Haseljić izjasnio da nije kriv za krivična djela za koja ga tereti Tužilaštvo BiH, a na isti način se izjasnio i zastupnik pravne osobe "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi, u pogledu krivnje ovog pravnog lica.

Na ročištu održanom dana 25.05.2007. godine, Sud je na osnovu člana 25. stav 4. u vezi sa stavom 1. ZKP BiH, a po prijedlogu Tužilaštva BiH broj: KT-139/04 od 25.10.2006. godine, donio rješenje kojim se spaja krivični postupak povodom optužnica Tužilaštva BiH broj: KT-23/03 od 05.12.2003. godine i broj: KT-139/04 od 07.09.2006. godine, te riješio da će se isti, u daljem toku postupka, voditi pod brojem: KPV-07/04. Naime, Sud je na osnovu člana 25. stav 1. ZKP BiH koji propisuje da će Sud, odlučiti da se provede jedinstveni postupak i donese jedna presuda u slučaju kada je ista osoba optužena za više krivičnih djela ili kada je više osoba učestvovalo u izvršenju istog krivičnog djela, zaključio da će jedinstveni postupak, u konkretnom slučaju, doprinijeti ostvarenju načela ekonomičnosti i efikasnosti vođenja krivičnog postupka, te da će se u konačnici donijeti jedna presuda.

Iznoseći svoje uvodne riječi, a nakon čitanja optužnice broj: KT-23/03 od 05.08.2004. godine, te optužnice broj: KT-139/04 od 07.09.2006. godine, tužilac se osvrnuo na dokaze koje planira izvesti na glavnom pretresu,

istaknuvši da će Tužilaštvo BiH, saslušanjem svjedoka sa kojima su optuženi odnosno njihove firme navodno poslovali, a koji su pravosnažnim presudama, i to po sklopljenim sporazumima sa Tužilaštvom BiH, osuđeni za počinjenje krivičnog djela pranje novca, te saslušanjem vještaka finansijska struke, dokazati da su optuženi i njihove firme, počinili krivična djela za koja ih Tužilaštvo BiH tereti.

Branilac optuženog Hajrudina Haseljića, advokat Irsan Kukić, u svojoj uvodnoj riječi je istakao da su obje optužnice konstrukcija Tužilaštva BiH, i to prije svega o načinu izvršenja krivičnih djela koja se optuženom Haseljiću i pravnoj osobi "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi stavljaju na teret, smatrajući da Tužilaštvo tokom istrage nije dokazalo porijeklo novca, kao što ne spominje ni koja su to povjerljiva lica poznata optuženom. Branilac je istakao da je optuženi tokom istrage, Tužilaštvu BiH i nadležnim policijskim organima, pružio na raspolaganje svoju dokumentaciju, a upravo ta dokumentacija, po mišljenju branioca, dokazuje da su u poslovanju preduzeća "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi, tokom 2003. godine bili ispunjeni svi uslovi koje traži član 8. stav 3. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, da bi dokumentacija jednog preduzeća bila validna.

Optuženi Goran Džajić i Vinko Jelavić, njihov branilac, te zastupnici pravnih osoba "Džajić Commerce" d.o.o. i "Company Jelavić 96" d.o.o., iskoristili su svoje pravo da ne daju uvodne riječi nakon čitanja optužnice i istakli da će tokom glavnog pretresa dokazati da nisu počinjena krivična djela za koja Tužilaštvo BiH tereti optužene i njihove firme.

Nakon završetka dokaznog postupka, tužilac Tužilaštva BiH iznio je i svoje završne riječi i tom prilikom istakao kako smatra da je Tužilaštvo BiH uspjelo dokazati da su optuženi i njihove firme počinili krivično djelo pranje novca i porezne utaje, a da je krivično djelo krivotvorenje isprave "izgubljeno" u krivičnim djelima pranja novca i porezne utaje. Tužilac je istakao da se optužba od početka glavnog pretresa bazira na činjenici da stvarnog prometa odnosno stvarne isporuke robe nije bilo, da su samo Pilić Ranko i Lukić Tihomir kao kupci mogli osloboditi optužene od plaćanja poreza na promet proizvoda i usluga ali da na dokumentima, po osnovu kojih bi prodavci bili oslobođeni od plaćanja ovog poreza, nisu stajali nesporni potpisi Pilić Ranka i Lukić Tihomira, što je, kako smatra tužilac, potvrđeno i vještačenjem. Takođe, tužilac je istakao da optuženi možda i nisu kupcu lično davali novac ali sigurno jesu osobe koje su njima bile poznate. Tužilac je na kraju predložio da se optuženima izrekne kazna zatvora u skladu sa zakonom, da se optuženim pravnim osobama izrekne kazna prestanka pravne osobe, kao i

novčane kazne, i to u dvostrukom iznosu od iznosa imovinske koristi koja je pribavljena krivičnim djelom, te da se protivpravno stečena imovinska korist oduzme.

Branilac optuženog Hajrudina Haseljića, advokat Irsan Kukić, u svojim završnim riječima je istakao kako na svim narudžbenicama koje je zaprimala "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi od strane kupca "Uzdah" d.o.o. Doboj, stoji zaokružena izjava da roba služi za dalju prodaju odnosno da su svi dokumenti u rubrici "primio" uredno potpisani od strane robnog knjigovođe firme "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi, Sofije Dominović, te da iz tih činjenica proizilazi da je pravna osoba "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi, uredno vodila svoju dokumentaciju odnosno da je sva izuzeta dokumentacija sačinjena u skladu sa zakonom, što je, po mišljenju branioca, potvrđeno i vještačenjem. Branilac je istakao da se nalaz vještaka Anić Mate, u konkretnom slučaju, ne može uzeti kao dokaz, iz razloga što je u vrijeme sačinjavanja nalaza vještak bio zaposlen u Federalnoj poreskoj upravi, pa je na osnovu toga morao biti izuzet kao vještak u ovom predmetu. Branilac je na kraju predložio da Sud optuženog Hajrudina Haseljića i pravnu osobu "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi oslobodi od optužbi, te da se u slučaju kažnjavanja pravne osobe primjeni zakon koji je važio u vrijeme navodnog izvršenja krivičnog djela a koji je blaži po učinioca odnosno koji nije predvidio kažnjavanje pravnih osoba.

Branilac optuženog Gorana Džajića, advokat Tomislav Zelić, u svojoj završnoj riječi je, prije svega, istakao prigovor povodom vještačenja vještaka Anić Mate, smatrajući da se navedeni vještak morao izuzeti, obzirom da je u inkriminisano vrijeme bio zaposlen u instituciji u čijoj nadležnosti je bilo prikupljanje poreza, što u korelaciji sa vještačenjem u ovom predmetu dovodi do sukoba interesa. Pored toga, branilac je istakao kako je vještak pogrešno cijenio činjenicu da u konkretnom slučaju nije bilo stvarnog prometa, a s obzirom da preduzeće "Uzdah" d.o.o. Doboj nije imalo svojih skladišnih kapaciteta, smatrajući da prilikom poslovanja između dvije firme, nije nužno da roba iz jedne firme mora biti dopremljena u drugu firmu da bi došlo do stvarnog prometa, jer se roba, po mišljenju branioca, može prodati i u tranzitu. Branilac je na kraju svojih završnih riječi, istakao da Tužilaštvo BiH pogrešno smatra da je počinjeno krivično djelo pranje novca, te da se eventualno može govoriti o počinjenju krivičnog djela porezne utaje ali u svakom slučaju, branilac smatra da Tužilaštvo nije dokazalo svoje navode pa se zbog toga ima primijeniti institut "In dubio pro reo", odnosno u sumnji u korist optuženog.

Branilac pravne osobe "Company Jelavić 96" d.o.o., advokat Rusmir Karkin, u svojim završnim riječima je takođe istakao prigovor povodom vještačenja vještaka Anić Mate, te dodao kako smatra da nema dokaza za postojanje osnovane sumnje da je pravana osobe "Company Jelavić 96" d.o.o. počinila krivična djela za koja je tereti Tužilaštvo BiH, pa je u konkretnom slučaju potrebno primjeniti institut "In dubio pro reo".

U toku dokaznog postupka, pred Sudom su u okviru dokaza Tužilaštva BiH saslušani sljedeći svjedoci: Darko Kukić, Saša Dišković, Željko Manojlović, Slađana Lukić, Svetislav Kuzmić i Edin Jašarević, te vještaci: Mate Anić, vještak finansijske struke i Esad Bilić, vještak grafološke struke, nakon čijih saslušanja su u u sudski spis uvršteni sljedeći nalazi i mišljenja: Nalaz i mišljenje vještaka Anić Mate od 10.05.2008. godine za pravnu osobu "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi, Nalaz i mišljenje vještaka Anić Mate od 10.05.2008. godine za pravnu osobu "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški, Nalaz i mišljenje vještaka Anić Mate od 10.05.2008. godine za pravnu osobu "Company Jelavić 96" d.o.o. Ljubuški, Nalaz i mišljenje vještaka Esada Bilića od 30.06.2004. godine, te Nalaz i mišljenje odnosno grafološku ekspertizu inkriminiranih novčanica vještaka Esada Bilića od 23.06.2008. godine, za pravnu osobu "Company Jelavić 96" d.o.o. Ljubuški.

Tužilaštvo BiH je tokom glavnog pretresa predočilo, a Sud u sudski spis uveo sljedeću materijalnu dokumentaciju: Potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta i spisa Porezne uprave F BiH broj: 10/05-2-15-139-1/04 od 30.04.2004. godine, Rješenje o upisu u sudski registar subjekta upisa, Društva za proizvodnju, promet i usluge "Bajra" d.o.o., Kantonalnog suda u Travniku broj: U/I 633/2000 od 13.04.2000. godine, Uvjerenje o poreznoj registraciji Društva za proizvodnju, promet i usluge "Bajra" d.o.o Travnik, Kantonalnog poreznog ureda Novi Travnik od 19.11.2002. godine, Obavještenje o razvrstavanju pravnog lica prema djelatnosti pravnog lica Društva za proizvodnju, promet i usluge "Bajra" d.o.o Travnik, Službe za statistiku za područje srednjobosanskog kantona broj: 04-32.5-1-4236048760005/02 od 19.11.2002. godine, Ugovor o radu između "Bajra" d.o.o. Travnik i Šiljak Jasmina od 29.04.2000. godine, Analitička kartica "Bajra" d.o.o. Travnik prema komitentu d.o.o. „Delta-prom“ Banja Luka od 16.03.2004. godine, Račun-otpremnicu Društva za proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema d.o.o. „Delta-prom“ Banja Luka broj: 930/03 od 05.08.2003. godine, Račun-otpremnicu Društva za proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema d.o.o. „Delta-prom“ Banja Luka broj: 928/03 od 05.08.2003. godine, Račun-otpremnicu Društva za proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema d.o.o. „Delta-

*prom“ Banja Luka broj: 965/03 od 13.08.2003. godine, Račun-otpremnic
Društva za proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema d.o.o.
„Delta-prom“ Banja Luka broj: 959/03 od 13.08.2003. godine, Račun-
otpremnic Društva za proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik
prema d.o.o. „Delta-prom“ Banja Luka broj: 960/03 od 13.08.2003. godine,
Račun-otpremnic Društva za proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o.
Travnik prema d.o.o. „Delta-prom“ Banja Luka broj: 971/03 od 14.08.2003.
godine, Izvod iz CBS banke za deponenta
„Bajra“ d.o.o. Travnik broj: 149 od 04.08.2003. godine, Izvod iz CBS banke
za deponenta „Bajra“ d.o.o. Travnik broj: 154 od 11.08.2003. godine, Stanje
glavne knjige „Bajra“ d.o.o. Travnik za period od 1 – 12 2003. godine od
dana 30.04.2004. godine (dva akta), Stanje glavne knjige „Bajra“ d.o.o.
Travnik za period od 0 – 12 2004. godine od dana 30.04.2004. godine (dva
akta), Analitička kartica „Bajra“ d.o.o. Travnik prema komitentu „Benko-
Oil“ Brčko od 16.03.2004. godine, Račun-otpremnic Društva za
proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema „Benko-Oil“
Brčko broj: 1105/03 od 11.09.2003. godine, Račun-otpremnic Društva za
proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema „Benko-Oil“
Brčko broj: 1104/03 od 11.09.2003. godine, Račun-otpremnic Društva za
proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema „Benko-Oil“
Brčko broj: 1106/03 od 11.09.2003. godine, Račun-otpremnic Društva za
proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema „Benko-Oil“
Brčko broj: 1115/03 od 12.09.2003. godine, Račun-otpremnic Društva za
proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema „Benko-Oil“
Brčko broj: 1114/03 od 12.09.2003. godine, Račun-otpremnic Društva za
proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema „Benko-Oil“
Brčko broj: 1113/03 od 12.09.2003. godine, promet i usluge „Bajra“ d.o.o.
Travnik prema „Benko-Oil“ Brčko broj: 1125/03 od 15.09.2003. godine,
promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema „Benko-Oil“ Brčko broj:
1124/03 od 15.09.2003. godine, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik
prema „Benko-Oil“ Brčko broj: 1129/03 od 16.09.2003. godine, promet i
usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema „Benko-Oil“ Brčko broj: 1132/03 od
17.09.2003. godine, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema „Benko-
Oil“ Brčko broj: 1135/03 od 18.09.2003. godine, promet i usluge
„Bajra“ d.o.o. Travnik prema „Benko-Oil“ Brčko broj: 1297/03 od
15.10.2003. godine, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema „Benko-
Oil“ Brčko broj: 1307/03 od 16.10.2003. godine, promet i usluge „Bajra“
d.o.o. Travnik prema „Benko-Oil“ Brčko broj: 1315/03 od 17.10.2003.
godine, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema „Benko-Oil“ Brčko
broj: 1323/03 od 18.10.2003. godine, Izvod iz CBS banke za deponenta
„Bajra“ d.o.o. Travnik broj: 175 od 10.09.2003. godine, Izvod iz CBS banke*

za deponenta „Bajra“ d.o.o. Travnik broj: 176 od 11.09.2003. godine, Izvod iz CBS banke za deponenta „Bajra“ d.o.o. Travnik broj: 177 od 12.09.2003. godine, Analitička kartica „Bajra“ d.o.o. Travnik prema komitentu Santos invest d.o.o. od 16.03.2004. godine, Račun-otpremnicu Društva za proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema Santos invest d.o.o. broj: 1298/03 od 15.10.2003. godine, Račun-otpremnicu Društva za proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema Santos invest d.o.o. broj: 1305/03 od 16.10.2003. godine, Račun-otpremnicu Društva za proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema Santos invest d.o.o. broj: 1306/03 od 16.10.2003. godine, Račun-otpremnicu Društva za proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema Santos invest d.o.o. broj: 1316/03 od 17.10.2003. godine, Račun-otpremnicu Društva za proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema Santos invest d.o.o. broj: 1324/03 od 18.10.2003. godine, Račun-otpremnicu Društva za proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema Santos invest d.o.o. broj: 1340/03 od 22.10.2003. godine, Račun-otpremnicu Društva za proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema Santos invest d.o.o. broj: 1341/03 od 22.10.2003. godine, Račun-otpremnicu Društva za proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema Santos invest d.o.o. broj: 1352/03 od 23.10.2003. godine, Račun-otpremnicu Društva za proizvodnju, promet i usluge „Bajra“ d.o.o. Travnik prema Santos invest d.o.o. broj: 1367/03 od 15.10.2003. godine, Izvod iz CBS banke za deponenta „Bajra“ d.o.o. Travnik broj: 195 od 08.10.2003. godine, Izvod iz CBS banke za deponenta „Bajra“ d.o.o. Travnik broj: 175 od 10.09.2003. godine, Štampa analitike promjena „Bajra“ d.o.o. Travnik (sedam akata), Kartica materijala na dan 31.12.2003. godine „Bajra“ d.o.o. Travnik, Potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta i spisa Porezne uprave F BiH broj: 10/05-2-15-139-9/04 od 06.05.2004. godine, Rješenje o upisu promjena podataka o subjektu upisa u sudski registar „Džajić Commerce“ d.o.o. Ljubuški, Županijskog suda Široki Brijeg broj: U/I -00660/01 od 07.01.2002. godine, Izvod iz centralne baze registra poslovnih subjekata, Porezne uprave - Središnji ured Sarajevo od 29.04.2004. godine, Uvjerjenje o poreznoj registraciji „Džajić-Commerce“ d.o.o. Ljubuški Porezne uprava - Županijski ured Zapadno-Hercegovačke od 27.11.2002. godine, Ugovor o radu između „Džajić Commerce“ d.o.o. Ljubuški i Ćutuk Blaža od 05.09.2000. godine, Finansijska kartica partnera Santos invest d.o.o. Džajić Commerce, Račun "Džajić Commerce prema Santos invest d.o.o. broj: 1874-20-1874 od 15.10.2003. godine, Narudžbenica Santos invest d.o.o. broj: 117/10 od 15.10.2003. godine, Finansijska kartica partnera Santos invest d.o.o. Džajić Commerce, Račun "Džajić Commerce" prema Santos invest d.o.o. broj: 1895-20-1874 od 15.10.2003. godine, Narudžbenica Santos invest d.o.o.

broj: 163/14 od 15.10.2003. godine, Finansijska kartica partnera Santos invest d.o.o. Džajić Commrce, Račun "Džajić Commerce" prema Santos invest d.o.o. broj: 1260-20-1260 od 30.07.2003. godine, Narudžbenica Santos invest d.o.o. broj: 125/04 od 30.07.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Ploter trade broj: 1267-20-1267 od 30.07.2003. godine, Narudžbenica Ploter trade broj: 15/15 od 30.07.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Ploter trade broj: 1261-20-1261 od 30.07.2003. godine, Narudžbenica Ploter trade broj: 35/10 od 30.07.2003. godine, Finansijska kartica partnera Tranzit trade d.o.o. Džajić Commerce, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 1871-20-1871 od 13.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 127/25 od 13.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 1872-20-1872 od 13.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 112/25 od 13.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 1873-20-1873 od 14.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 130/27 od 14.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 1876-20-1876 od 14.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 60/15 od 14.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 1877-20-1877 od 14.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 145/03 od 14.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 1896-20-1896 od 15.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 65/11 od 15.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 1897-20-1897 od 15.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 139/22 od 15.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 1898-20-1898 od 15.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 181/21 od 15.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 1937-20-1937 od 21.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 80/14 od 21.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 1938-20-1938 od 21.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 157/03 od 21.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 1939-20-1939 od 21.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 91/24 od 21.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 1940-20-1940 od 21.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 137/21 od 21.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 1967-20-1967 od 23.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 180/10 od 23.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 1968-20-1968 od 23.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 126/07 od 23.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 1976-20-1976 od 24.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 117/04 od 24.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema

Tranzit trade broj: 1977-20-1977 od 24.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 96/40 od 24.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 1981-20-1981 od 25.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 113/24 od 25.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 1982-20-1982 od 25.10.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 103/21 od 25.10.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 2237-20-2237 od 25.11.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 1587/03 od 25.11.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 2238-20-2238 od 25.11.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 1586/03 od 25.11.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 2263-20-2263 od 27.11.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 16/04 od 27.11.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 2264-20-2264 od 27.11.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 175/15 od 27.11.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 2266-20-2266 od 27.11.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 113/01 od 27.11.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 2336-20-2236 od 06.12.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 101/55 od 06.12.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 2366-20-2366 od 10.12.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 79/23 od 10.12.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 2367-20-2367 od 10.12.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 42/25 od 10.12.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 2368-20-2368 od 10.12.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 40/25 od 10.12.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 2369-20-2369 od 10.12.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 38/52 od 10.12.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 2370-20-2370 od 10.12.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 91/18 od 10.12.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 2457-20-2457 od 22.12.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 80/43 od 22.12.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 2458-20-2458 od 22.12.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 161/09 od 22.12.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 2459-20-2459 od 22.12.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 46/113 od 22.12.2003. godine, Račun „Džajić Commerce“ prema Tranzit trade broj: 2513-20-2513 od 31.12.2003. godine, Narudžbenica Tranzit trade broj: 1058/03 od 23.12.2003. godine, Bruto bilanca Džajić Commerce od 01.01.2003. godine do 26.02.2004. godine, Izvadak iz Zagrebačke banke broj: 145 od 30.07.2003. godine, Izvadak iz Zagrebačke banke broj: 199 od 14.10.2003. godine, Izvadak iz Zagrebačke banke broj:

201 od 16.10.2003. godine, Izvadak iz Zagrebačke banke broj: 205 od 21.10.2003. godine, Izvadak iz Zagrebačke banke broj: 207 od 23.10.2003. godine, Izvadak iz Zagrebačke banke broj: 208 od 25.11.2003. godine, Izvadak iz Zagrebačke banke broj: 230 od 25.11.2003. godine, Izvadak iz Zagrebačke banke broj: 232 od 28.11.2003. godine, Izvadak iz Zagrebačke banke broj: 238 od 05.12.2003. godine, Izvadak iz Zagrebačke banke broj: 241 od 10.12.2003. godine, Izvadak iz Zagrebačke banke broj: 248 od 22.12.2003. godine, Izvadak iz Zagrebačke banke broj: 254 od 30.12.2003. godine, Potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta i spisa Porezne uprave F BiH broj: 10/05-2-15-139-13/04 od 06.05.2004. godine, Rješenje o upisu promjena podataka o subjektu upisa u sudski registar „Company Jelavić 96“ d.o.o. za proizvodnju i trgovinu Ljubuški, Županijskog suda Široki Brijeg broj: U/I-00726/03 od 06.10.2003. godine, Potvrdu Županijskog poreznog ureda Ljubuški broj: 10-8-02/02-34-80/2003 od 21.11.2003. godine kojom se potvrđuje da se „Company Jelavić 96“ u ovoj ispostavi vodi pod poreznim brojem: 21001246, Obavijest o razvrstavanju pravne osobe prema djelatnosti Ureda za statistiku za područje županije zapadnohercegovačke broj: 04-32.5-1/02-4272069560002 od 04.12.2003. godine, Bruto promet glavne knjige za dan 31.12.2003. godine, Zbirni pregled dospjelih potraživanja na dan 31.12.2003. godine, Zagrebačka banka BH Izvadak br: 112 od 20.06.2003. godine, Zagrebačka banka BH Izvadak br: 116 od 01.07.2003. godine, Zagrebačka banka BH Izvadak br: 119 od 01.07.2003. godine, Izvod iz centralne baze registra poslovnih subjekata Porezne uprave – Središnji ured Sarajevo od 29.04.2004. godine, Račun „Company Jelavić 96“ prema Darko produkt d.o.o. broj: 25043 od 04.07.2003. godine, Narudžbenica i izjava Darko produkt d.o.o. Laktaši broj: 110/03, Račun „Company Jelavić 96“ prema Darko produkt d.o.o. broj: 00237 od 04.07.2003. godine, Narudžbenica i izjava Darko produkt d.o.o. Laktaši broj: 81/03, Račun „Company Jelavić 96“ prema Darko produkt d.o.o. broj: 00355 od 30.06.2003. godine, Narudžbenica i izjava Darko produkt d.o.o. Laktaši broj: 115/03, Račun „Company Jelavić 96“ prema Darko produkt d.o.o. broj: 00352 od 27.06.2003. godine, Narudžbenica i izjava Darko produkt d.o.o. Laktaši broj: 113/03, Račun „Company Jelavić 96“ prema Darko produkt d.o.o. broj: 00350 od 25.06.2003. godine, Narudžbenica i izjava Darko produkt d.o.o. Laktaši broj: 108/03, Račun „Company Jelavić 96“ prema Darko produkt d.o.o. broj: 00346 od 24.06.2003. godine, Narudžbenica i izjava Darko produkt d.o.o. Laktaši broj: 106/03, Račun „Company Jelavić 96“ prema Darko produkt d.o.o. broj: 00326 od 22.06.2003. godine, Narudžbenica i izjava Darko produkt d.o.o. Laktaši broj: 102/03, Račun „Company Jelavić 96“ prema Darko produkt d.o.o. broj: 00321 od 19.06.2003. godine, Narudžbenica i izjava Darko produkt d.o.o. Laktaši broj:

104/03, Račun „Company Jelavić 96“ prema Darko produkt d.o.o. broj: 00319 od 17.06.2003. godine, Narudžbenica i izjava Darko produkt d.o.o. Laktaši broj: 98/03, Račun „Company Jelavić 96“ prema Darko produkt d.o.o. broj: 00304 od 09.06.2003. godine, Narudžbenica i izjava Darko produkt d.o.o. Laktaši broj :95/03, Račun „Company Jelavić 96“ prema Darko produkt d.o.o broj: 00280 od 30.05.2003. godine, Narudžbenica i izjava Darko produkt d.o.o. Laktaši broj: 94/03, Račun „Company Jelavić 96“ prema Darko produkt d.o.o. broj: 00262 od 21.05.2003. godine, Narudžbenica i izjava Darko produkt d.o.o. Laktaši broj: 90/03, Račun „Company Jelavić 96“ prema Darko produkt d.o.o. broj: 00256 od 19.05.2003. godine, Narudžbenica i izjava Darko produkt d.o.o. Laktaši broj: 85/03, Salda-konti kupaca kartica od 11.08.2008. kupca Sumrak group d.o.o., Izvještaj Porezne uprave F BiH - Centralne istražne jedinice, Bruto promet glavne knjige „Company Jelavić“ na dan 31.12.2003. godine, Račun Sumrak group d.o.o. Laktaši broj: 00372 od 07.07.2003. godine, Izjava broj: 16 i narudžbenica „Company Jelavić“ od 07.07.2003. godine, Račun Sumrak group d.o.o. Laktaši broj: 00390 od 25.07.2003. godine, Izjava broj: 23 i narudžbenica „Company Jelavić“ od 25.07.2003. godine, Račun Sumrak group d.o.o. Laktaši broj: 00411 od 20.08.2003. godine, Izjava broj: 25 i narudžbenica „Company Jelavić“ od 20.08.2003. godine, Račun Sumrak group d.o.o. Laktaši broj: 00417 od 26.08.2003. godine, Izjava broj: 31 i narudžbenica „Company Jelavić“ od 26.08.2003. godine, Račun Sumrak group d.o.o. Laktaši broj: 00419 od 28.08.2003. godine, Izjava broj: 37 i narudžbenica „Company Jelavić“ od 28.08.2003. godine, Račun Sumrak group d.o.o. Laktaši broj: 00422 od 30.08.2003. godine, Izjava broj: 42 i narudžbenica „Company Jelavić“, Račun Sumrak group d.o.o. Laktaši broj: 00231 od 12.05.2003. godine, Izjava broj: 110 i narudžbenica „Company Jelavić“ od 12.09.2003. godine, Račun Sumrak group d.o.o. Laktaši broj: 00218 od 07.05.2003. godine, Izjava broj: 105 i narudžbenica „Company Jelavić“ od 07.05.2003. godine, Račun Sumrak group d.o.o. Laktaši broj: 00226 od 10.05.2003. godine, Izjava broj: 108 i narudžbenica „Company Jelavić“ od 10.05.2003. godine, Račun Sumrak group d.o.o. Laktaši broj: 00211 od 05.05.2003. godine, Izjava broj: 103 i narudžbenica „Company Jelavić“ od 05.05.2003. godine, Matični podaci registrovanin poslovnih subjekta Federalne porezne uprave od 15.09.2003. godine, Potvrda o oduzimanju predmeta i spisa Porezne uprave FBiH broj: 10/05-2-15-110-28/04 od 08.02.2004. godine, Uplatnica Sumrak Group od 25.06.2003. godine, Uplatnica Sumrak Group od 22.06.2003. godine, Uplatnica Sumrak Group od 02.09.2003. godine, Izjava Porezne uprave – Središnji ured Sarajevo Centralna istržna jedinica broj: 10/05-2-15-110-28A/04 od 18.02.2004. godine, Obračun poreza po računima naslovljenim za kupca

Sumrak Group d.o.o. Laktaši, "Company Jelavić" d.o.o. Ljubuški, Dostavu podataka sektora Republičke tržišne inspekcije, Ministarstva trgovine i turizma Republike Srpske, broj: 05/2-324-7-51/05 od 28.01.2005. godine, Dostavu podataka Poreske uprave Brčko Distrikta broj: 02/2-456.1/10-56-019-020/05 od 11.01.2005. godine, Sporazum o priznanju krivnje zaključen između Tužilaštva BiH i optuženog Željka Manojlovića, broj: KT-138/03 od 26.02.2004. godine, Zapisnik Tužilaštva BiH o saslušanju svjedoka Željka Manojlovića, broj: KTA-137/04 od 26.02.2004. godine, Rješenje Poreske uprave Brčko Distrikta o privremenoj zabrani raspolaganja sredstvima na žiro računu pravnom licu "Benko oil" d.o.o. Brčko, broj: 02/2-456.1/3-927-019-020/03 od 13.01.2004. godine, Zahtjev za brisanje iz sudskog registra pravnih lica "Benko oil" d.o.o. Brčko i "Sirijus" d.o.o. Brčko, Poreske uprave Brčko Distrikta, broj: 02/2-456.1/10-932-927-929-306-285-109-079-020/03 od 24.05.2004. godine, Rješenje Poreske uprave Brčko Distrikta o privremenoj zabrani raspolaganja sredstvima na žiro računu pravnom licu "Benko oil" d.o.o. Brčko, broj: 02/2-456.1/3-927-019-020/03 od 13.01.2004. godine, Rješenje Poreske uprave Brčko Distrikta o privremenoj zabrani raspolaganja sredstvima na žiro računu pravnom licu "Benko oil" d.o.o. Brčko, broj: 02/2-456.1/3-927-019-020/2003 od 25.03.2004. godine (dva rješenja), Rješenje Poreske uprave Brčko Distrikta o privremenoj zabrani raspolaganja sredstvima na žiro računu pravnom licu "Benko oil" d.o.o. Brčko, broj: 02/2-456.1/3-927-019-020/2003 od 01.04.2004. godine, Rješenje Osnovnog suda Brčko Distrikt broj: L-135/04 od 02.11.2004. godine kojim se otvara postupak likvidacije nad Društvom sa ograničenom odgovornošću za trgovinu, promet i usluge "Sirijus" Brčko, Izvještaj Poreske uprave Brčko Distrikta o postojanju osnova sumnje da je počinjeno krivično djelo poreske utaje, broj: 02/2-456.1/9a-929-019-020/03 od 27.09.2004. godine, Sporazum o priznanju krivnje zaključen između Tužilaštva BiH i optuženog Saše Diškovića, broj: KT-40/04 od 16.04.2004. godine, Zapisnik Tužilaštva BiH o saslušanju svjedoka Saše Diškovića, broj: KTA-225/04 od 16.04.2004. godine, Sporazum o priznanju krivnje zaključen između Tužilaštva BiH i optuženog Darka Kukića, broj: KT-319/04 od 17.12.2004. godine i Zapisnik Tužilaštva BiH o saslušanju svjedoka Darka Kukića, broj: KTA-719/04 od 14.12.2004. godine.

U okviru dokaza odbrane, pred Sudom su tokom glavnog pretresa saslušani svjedoci: Sofija Dominović, Blaž Čutuk, optuženi Hajrudin Haseljić i optuženi Goran Džajić, te vještaci finansijske struke: Slavica Aničić i Abid Hodžić, nakon čijeg saslušanja su u sudski spis uvršteni nalazi i mišljenja i to: Nalaz i mišljenje vještaka Slavice Aničić od 13.05.2004. godine za preduzeće "Company Jelavić 96" d.o.o. Ljubuški, Nalaz i mišljenje vještaka

Slavice Aničić od 13.05.2004. godine za preduzeće "Džajić-Commerce" d.o.o. Ljubuški, te Nalaz i mišljenje vještaka Abida Hodžića od 07.11.2008. godine za preduzeće "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi.

Odbrana je tokom dokaznog postupka takođe predočila materijalne dokaze koje je Sud uveo u sudski spis i to: Uvjerenje Porezne ispostave Ljubuški broj: 10-8-2-15-1390/2008 od 10.09.2008. godine, kojim se potvrđuje da Goran Džajić prema poreznoj evidenciji nema utvrđenih a neizmirenih poreznih dugova kao građanin, Zapisnik o inspekcijskom nadzoru Jedinice za kontrolu velikih obveznika Porezne uprave – Središnji ured Sarajevo, broj: 10/06-15-2690/04 od 26.07.2004. godine, za poreskog obveznika "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški, Uvjerenje Porezne ispostave Ljubuški broj: 10-8-2-15-1705/2008 od 28.11.2008. godine, kojim se potvrđuje da "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški prema poreznoj evidenciji nema dospjelih, a neizmirenih poreznih obveza, Rješenje Jedinice za kontrolu velikih obveznika Porezne uprave – Središnji ured Sarajevo, broj: 10/06-15-133/06-R od 02.03.2006. godine, o uplati dodatno utvrđenih poreznih obveza za poreznog obveznika "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški, Rješenje Jedinice za kontrolu velikih obveznika Porezne uprave – Središnji ured Sarajevo, broj: 10/06-15-2690/04-R od 19.08.2004. godine, o dodatno utvrđenim poreznim obvezama za poreznog obveznika "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški, te šest uplatnica uz navedeno rješenje, Analitička kartica pravnog lica "Bajra" d.o.o. Travnik od 15.10.2008. godine, Analitičke kartice materijala pravnog lica "Bajra" d.o.o. Travnik za period 01.01.2003. - 30.06.2003. godine, od 18.10.2008. godine (ukupno pet kartica), Zapisnik Regionalne istražne jedinice Mostar, Poreska uprava – Središnji ured Sarajevo, broj: D-10/05/5-49-690-I-13-2/2003 od 25.07.2003. godine, povodom uzimanja izjave od Vinka Jelavića, Potvrda Regionalne istražne jedinice Mostar, Poreska uprava – Središnji ured Sarajevo, broj: D-10/05/5-49-690-I-13-2/2003 od 25.07.2003. godine, o privremenom oduzimanju predmeta i spisa od "Company Jelavić 96" d.o.o. Ljubuški i Zaključak Regionalne istražne jedinice Mostar, Poreska uprava – Središnji ured Sarajevo, broj: D-10/05/5-49-690-I-13-2/2003 od 18.07.2003. godine, kojim se poreznom obvezniku "Company Jelavić 96" nalaže priprema određene dokumentacije.

Nakon ocjene svih izvedenih dokaza Tužilaštva BiH i dokaza odbrane, pojedinačno i u međusobnoj vezi, Sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Sud van razumne sumnje nalazi dokazanim da je optuženi Haseljić Hajrudin tokom mjeseca juna, avgusta, septembra i oktobra 2003. godine kao

direktor, jedina osoba ovlaštena za zastupanje Privrednog društva "Bajra" d.o.o. Travnik i poreski obveznik u smislu člana 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, u namjeri da izbjegne plaćanje poreza na promet robu novac stečen prodajom robe za gotovinu za koju nije platio porez, koju je kroz knjigovodstvo lažno prikazao kao prodaju uz oslobađanje od poreza na promet, izvršio razduženje takve robe putem veleprodaje na način da je predao gotov novac i račune u visini od 199.998,00 KM da preko računa firme "Uzdah" d.o.o. Doboj, odnosno iznos od 963.342,00 KM preko računa firmi "Santost-Invest" d.o.o. Laktaši, "Benko Oil" d.o.o. Brčko i "Delta-Prom" d.o.o. Banja Luka, za koji promet suprotno odredbama članova 25. do 29. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga nije obračunao i prijavio niti na isti platio porez a da bi to prikrio istovremeno prilagao narudžbenice navedenih firmi sa izjavom da roba služi za daljnju prodaju, iako je znao da robu po tim računima nije prodao tim preduzećima zbog čega je po članu 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga postao obveznik plaćanja poreza, nakon čega su te osobe primljeni novac transferisali na način što su izdavali naloge za prenos na račune privrednog društva "Bajra" d.o.o. Travnik na koji način je izbjegao plaćanje poreza na promet proizvoda u iznosu od 19.999,00 KM po tački 1. optužnice odnosno 96.334,00 KM po tački 2. optužnice, na osnovu čega Sud zaključuje da je optuženi Haseljić Hajrudin kao odgovorna osoba u pravnom licu odnosno Privredno društvo "Bajra" d.o.o. Travnik izbjegao plaćanje davanja propisanih poreznim zakonodavstvom Federacije Bosne i Hercegovine, dajući lažne podatke o svojim stečenim oporezivim prihodima koji su od uticaja na utvrđivanje iznosa poreskih obaveza, a iznos obaveze čije plaćanje izbjegnuto prelazi iznos od 50.000,00 KM čime je optuženi Haseljić Hajrudin, radnjama pod tačkom 1. i 2. počinio produženo krivično djelo porezne utaje iz člana 273. stav 2. Krivičnog zakona Federacije BiH u vezi sa članom 55. KZ FBiH.

Takođe, Sud je utvrdio i smatra van svake razumne sumnje dokazanim da su optuženi Džajić Goran i Jelavić Vinko na identičan način počinili ista krivična djela i to Džajić Goran kao direktor i odgovorna osoba u pravnom licu "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški, obavljajući transakcije sa firmom "Uzdah" d.o.o. Doboj tokom mjeseca maja i juna 2003. godine sa ukupnim prometom od 516.703,00 KM, te tokom jula, oktobra, novembra i decembra 2003. godine u ukupnom iznosu od 452.792,00 KM, izbjegavši plaćanje poreza na promet proizvoda u iznosu od 60.284,00 KM pod tačkom 1. te iznos od 50.712,00 KM pod tačkom 2. činjeničnog opisa, čime je počinio produženo krivično djelo porezne utaje iz člana 273. stav 2. u vezi sa članom 55. KZ FBiH, dok je optuženi Jelavić Vinko kao direktor i odgovorna osoba u Privrednom društvu "Company Jelavić 96" d.o.o. Ljubuški, transakcijama sa

firmom "Uzdah" d.o.o. Doboj u maju i junu 2003. godine sa ukupnim prometom od 603.048,00 KM, te sa "Darko-produkt" d.o.o. Laktaši u periodu od maja do avgusta 2003. godine sa ukupnim prometom od 412.900,00 KM izbjegao platiti porez na promet proizvoda u visini od 60.305,00 KM pod tačkom 1. i iznos od 41.290,00 KM pod tačkom 2. čime je radnjama pod tačkom 1. i 2. presude počinio produženo krivično djelo porezna utaja iz člana 273. stav 2. u vezi člana 55. KZ FBiH.

Ovakvo uvjerenje Sud zasniva na izvedenim dokazima Tužilaštva BiH, prije svega dokazima objektivne prirode te na iskazima saslušanih svjedoka Kukić Darka, Dišković Saše, Manojlović Željka, Lukić Slađane, Kuzmić Svetislava i Jašarević Edina, te djelimično na nalazima vještaka finansijske struke Mate Anića i vještaka grafologa Esada Bilića.

*Nesporno je da je **optuženi Haseljić Hajrudin** direktor Društva za proizvodnju, promet i usluge "Bajra" d.o.o.Travnik ovlašten za zastupanje društva bez ograničenja, da je privredno društvo registrovani porezni obveznik, te da se, između ostalog, privredno društvo kao svojom djelatnošću bavi i trgovinom na veliko i malo raznim robama, što je Sud utvrdio uvidom u Rješenje o upisu u sudski registar subjekta upisa, Društva za proizvodnju, promet i usluge "Bajra" d.o.o., Kantonalnog suda u Travniku broj: U/I 633/2000 od 13.04.2000. godine, Uvjerenje o poreznoj registraciji Društva za proizvodnju, promet i usluge "Bajra" d.o.o Travnik, Kantonalnog poreznog ureda Novi Travnik od 19.11.2002. godine, Obavještenje o razvrstavanju pravnog lica prema djelatnosti pravnog lica Društva za proizvodnju, promet i usluge "Bajra" d.o.o Travnik.*

*Također je nedvojbeno utvrđeno da je **optuženi Džajić Goran** direktor privrednog društva „Džajić Commerce“ d.o.o. Ljubuški ovlašten za zastupanje društva bez ograničenja, da je privredno društvo registrovani porezni obveznik, te da se, između ostalog, privredno društvo kao svojom djelatnošću bavi i trgovinom na veliko i malo raznim robama, što je Sud utvrdio uvidom u Rješenje o upisu promjena podataka o subjekta upisa u sudski registar „Džajić Commerce“ d.o.o. Ljubuški, Županijskog suda Široki Brijeg broj: U/I-00660/01 „Džajić Commerce“ d.o.o. Ljubuški od 07.01.2002. godine, Izvod iz centralne baze registra poslovnih subjekata, Porezne uprave - Središnji ured Sarajevo od 29.04.2004. godine, Uvjerenje o poreznoj registraciji „Džajić-Commerce“ d.o.o Ljubuški Porezne uprava - Županijski ured Zapadno-Hercegovacke od 27.11.2002. godine, kao i da je **optuženi Jelavić Vinko** direktor privrednog društva „Company Jelavić 96“ d.o.o. za proizvodnju i trgovinu Ljubuški, ovlašten za zastupanje društva bez ograničenja, da je privredno društvo registrovani porezni obveznik, te da se,*

između ostalog, privredno društvo kao svojom djelatnošću bavi i trgovinom na veliko i malo raznim robama, što je Sud utvrdio uvidom u Rješenje o upisu promjena podataka o subjektu upisa u sudski registar „Company Jelavić 96“ d.o.o. za proizvodnju i trgovinu Ljubuški, Županijskog suda Široki Brijeg broj: U/I-00726/03 od 06.10.2003. godine, Potvrdu Županijskog poreznog ureda Ljubuški broj: 10-8-02/02-34-80/2003 od 21.11.2003. godine kojom se potvrđuje da se „Company Jelavić 96“ u ovoj ispostavi vodi pod poreznim brojem: 21001246, Obavijest o razvrstavanju pravne osobe prema djelatnosti Ureda za statistiku za područje županije zapadnohercegovačke broj: 04-32.5-1/02-4272069560002 od 04.12.2003. godine.

Također je na osnovu finansijske dokumentacije koja je izuzeta od optuženih pravnih osoba utvrđeno da je tokom 2003. godine optuženo privredno društvo „Bajra“ d.o.o. Travnik, između ostalog, obavljalo finansijske transakcije sa privrednim društvima „Uzdah“ d.o.o. Doboj, „Santos Invest“ d.o.o. Laktaši, „Benko Oil“ d.o.o. Brčko, „Delta-Prom“ d.o.o. Banja Luka, optuženo privredno društvo „Džajić Commerce“ d.o.o. Ljubuški sa privrednim društvom „Uzdah“ d.o.o. Doboj, „Santos Invest“ d.o.o. Laktaši, „Benko Oil“ d.o.o. Brčko „Ploter-Trade“ d.o.o. Laktaši, „Tranzit-Trade“ d.o.o. Banja Luka, optuženo privredno društvo „Company Jelavić 96“ d.o.o. za proizvodnju i trgovinu Ljubuški, sa firmom „Uzdah“ d.o.o. Doboj, „Darko-produkt“ d.o.o. Laktaši i „Sumrak-group“ d.o.o. Laktaši. Međutim, analizom nalaza vještaka finansijske struke Mate Anića, Sud je našao da u pisanom nalazu nema nikakvih podataka o poslovanju firme „Company Jelavić 96“ sa firmom „Sumrak Group“ zbog čega je ova firma izostavljena iz činjeničnog supstrata presude a iznos prometa i utajenog poreza usklađen sa nalazom vještaka.

Nesporno je da su u vrijeme obavljanja inkriminiranih radnji važili porezni propisi koji su obavezivali privredna društva koja se bave prometom robe i usluga, da pod zakonom propisanim uslovima, podliježu obavezi plaćanja poreza na ostvareni promet, te da su zakonom predviđeni i određeni slučajevi oslobođanja od te obaveze, odnosno prenošenja iste na drugog obveznika.

Shodno članu 5. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, (Službene novine Federacije BiH broj 49/02) „porez na promet proizvoda plaća se na promet proizvoda koji služe krajnjoj potrošnji“. Članom 7. stav 1. istog Zakona propisano je da se ne smatra promet proizvoda koji služe krajnjoj potrošnji, prodaja proizvoda pravnom licu koje se bavi trgovinom a koje je te proizvode nabavilo radi daljnje prodaje, dok je članom 8. propisano da prodaju proizvoda za namjene iz člana 7. stav 1. tačka tačka 1, 2. i 5. ovog Zakona, bez plaćanja poreza na promet, mogu da vrše pravno lice koji se

bavi proizvodnjom, pravno lice koje se bavi trgovinom i koje je registrovano za obavljanje prometa na veliko, te preduzeće koje je registrovano za uvoz.

Navedeno oslobađanje od obaveze plaćanja poreza uslovljeno je da se proizvodi prodaju sa skladišta ili drugih prodajnih mjesta koja se za te proizvode zadužuju po prodajnoj cijeni, a u koju nije uključen porez na promet proizvoda, da se prodaja vrši na osnovu pismene narudžbenice kupca za svaku pojedinačnu nabavku, uz obavezno izdavanje fakture i uz bezgotovinsko plaćanje, da je kupac prije preuzimanja proizvoda, odnosno prije ispostavljanja fakture, dao prodavcu pismenu izjavu, odnosno specifikaciju materijala koja mora biti numerisana, datirana i potpisana od ovlaštenog lica da će kupljene proizvode koristiti isključivo za svrhe iz člana 7. (među tim namjenama je i nabavka radi dalje prodaje), da je u fakturi o prodaji proizvoda prodavac unio napomenu da su proizvodi prodati bez obračunavanja poreza na promet proizvoda, na osnovu pismene izjave, odnosno specifikacije materijala, te da prodavac primljenu izjavu kupca, odnosno specifikaciju materijala priključi kopiji fakture o prodatim proizvodima.

Prema članu 13. stav 1. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, obveznik poreza na promet proizvoda je pravno lice i građanin koji prodava proizvode krajnjem potrošaču.

Shodno članu 25. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, obveznik poreza koji prodava proizvode krajnjem potrošaču dužan je obračunati porez na promet proizvoda, a obaveza obračunavanja nastaje u momentu kada je izvršen promet proizvoda. Promet proizvoda je prema stavu 3. tačka 1) istog člana izvršen danom izdavanja fakture (računa) o prodaji proizvoda, odnosno isporuke proizvoda ukoliko je ista obavljena prije izdavanja fakture. Isti se prema stavu 1. člana 27. istog Zakona plaća u roku od 5 dana po isteku sedmice u kojoj je obavljen promet na vrijednost prodatih proizvoda. Shodno članu 28. istog Zakona, porezni obveznik poreza na promet sastavlja izvještaj o obračunatom i plaćenom porezu na promet mjesečno i podnosi ga Poreznoj upravi u roku od 15 dana po isteku mjeseca. Na osnovu podataka o vrijednosti prodatih i naplaćenih proizvoda na dan 31. decembra godine za koju se obavlja obračun, porezni obveznik konačno obračunava porez na promet za proteklu godinu i podnosi ga do 28. februara tekuće godine, za prethodnu, shodno odredbi člana 29. Zakona.

Kao sporno, i za rješenje ovog krivičnog predmeta odlučno pitanje postavlja se utvrđivanje činjenica da li je bilo stvarnog prometa robe između optuženih pravnih lica i njihovih navodnih kupaca.

Naime, u konkretnom slučaju, a na osnovu provedenih dokaza, Sud je utvrdio da optužena pravna lica jesu obveznici plaćanja poreza na promet proizvoda u gore navedenim iznosima odnosno da uslova za oslobađanje, odnosno prenošenje te obaveze na drugog obveznika nije bilo jer su optuženi robu u navedenim vrijednostima prodali za Sud nepoznatim kupcima kao robu namjenjenu krajnjoj potrošnji. Optuženi su umjesto da obračunaju i prijave porez na taj promet robe, dajući lažne podatke o činjenicama koje su od uticaja za utvrđivanje iznosa poreskih obaveza izbjegli plaćanje ovog poreza na način što su u periodima navedenim u izreci presude, tu robu koju su prethodno nabavili od raznih dobavljača, prodali njima poznatim kupcima ali taj promet protivno članovima 25. do 29. Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga, nisu obračunali ni prijavili, niti platili porez, nego su u namjeri da to prikriju i izbjegnu plaćanje poreza, prikazali da su tu robu prodali firmama navedenim u izreci presude radi daljnje prodaje. Prethodno su sa istim ciljem sa ovim firmama dogovorili sačinjavanje narudžbenica koje su sadržavale izjavu navodnih kupaca da roba služi za daljnju prodaju kako bi se obaveza plaćanja poreza prenijela na kupca iako stvarnog prometa nije bilo. Na kraju dokaznog postupka, Sud je našao nesporno utvrđenim da su sve ove firme bile registrovane sa ciljem pranja novca, odnosno pružanja usluga drugim firmama u cilju izbjegavanja plaćanja poreskih i drugih obaveza uz proviziju. Tako su te firme „perači novca“ od optuženih primali gotov novac, polagali ih na račun svojih firmi a zatim odmah virmanskim nalozima prebacivali na račun optuženi privrednih društava, na ime navodnog plaćanja robe koja je samo fiktivno naručena i nikada nije isporučena kupcima. Na ovaj način optužena pravna lica su izbjegli plaćanje poreza na promet proizvoda, ponovno uključujući u žiralni platni promet novac koji su ostvarili prodajom krajnjim potrošačima za gotovinu.

Ovakvo utvrđenje Suda proizilazi, između ostalog, iz iskaza svjedoka Tužilaštva koji su neposredno na glavnom pretresu potvrdili da su kao fiktivni vlasnici ili uposlenici tih firmi obavljali polaganje gotovog novca i njegovo daljnje transferisanje navodnim prodavcima robe koju te njihove firme nikada u stvarnosti nisu ni kupile niti preuzele a sve uz pomoć sačinjavanja lažnih narudžbenica sa izjavom da će roba služiti za daljnju prodaju.

*Tako svjedok Tužilaštva BiH, **Darko Kukić**, u svom iskazu ističe da je firmu "Darko Produkt" registrovao tokom 2003. godine, u saradnji sa izvjesnim Markom Galićem s kojim je dogovorio da će njegov potao biti polaganje gotovog novca na račun firme „Darko produkt“ a zatim transferisanje tog novca prema ranije pripremljenim narudžbenicama te da je u tom periodu, zajedno sa saradnikom Marinkom Galićem, poslovao sa velikim brojem dobavljača, od kojih je jedan bilo i preduzeće "Company Jelavić". Ovaj*

posao svjedok je ugovorio uz proviziju od 0,3% od iznosa gotovog novca koji je dobivao od Galića radi polaganja na račun. Svjedok je istakao da je Marinko Galić stupao u kontakt sa dobavljačima, donosio novac, a on taj novac nosio na banku i stavljao na račun svog preduzeća a zatim ih naložima prenosio na račune firmi od kojih su nabavljali novac. Svjedok Kukić ističe da firma nije imala transportna sredstva te da roba nije bila skladištena. Također navodi da je u krivičnom postupku koji je vođen protiv njega i firme „Darko produkt“ d.o.o. Laktaši zaključio sporazum sa Tužilašvom BiH nakon čega je pravomoćno osuđen zbog krivičnog djela pranja novca.

*Svjedok Tužilaštva BiH, **Saša Dišković**, u svom iskazu ističe da je tokom 2003. godine u Laktašima imao registrovanu firmu "Sumrak Group" sa sjedištem u Trnu, odnosno u Laktašima, čiji je bio direktor. Svjedok je istakao da je firmu registrovao na inicijativu Dragana Radeljića, koji mu je donosio novac, a on je isti nosio u banku i polagao na račun svoje firme po osnovu pologa pazara, te odmah davao nalog da se položeni novac dalje proslijedi drugim firmama. Svjedok je istakao i da je sjedište firme bilo u Trnu, gdje je bio poslovni prostor sa jednim stolom i tri stolice, da skladišnog prostora nisu imali kao i da nikada nije vidio nikakvu robu. Takođe je naveo da je od Dragana Radeljića, od izvjesnih Ljubinka i Branimira dnevno dobivao gotov novac u iznosima od 300.000,00 ili 400.000,00 KM, da je samo on bio zaposlen, te da je firma radila samo 23 dana, te da je pravomoćno osuđen zbog krivičnog djela pranja novca.*

*Svjedok Tužilaštva BiH, **Željko Manojlović**, u svom iskazu ističe da nije lično registrovao ni jednu firmu ali je radio za firme "MR Trade" iz Banja Luke, "Ploter Trade" iz Laktaša i "Delta Prom" iz Laktaša, u smislu da je dobiveni novac od vlasnika ovih firmi nosio na banku i prebacivao ga na račune drugih firmi u BiH. Svjedok ističe da je uz novac nosio i naloge koje su vlasnici firmi popunjavali i pečatili, te isti predavao određenim službenicima Hypo Alpe Adria Banke u Laktašima, jer je u to vrijeme zakonom bilo propisano da polog do 30.000 KM nije potrebno prijavljivati Poreskoj upravi. Svjedok ističe da nije bio prisutan prilikom protoka robe, da nije znao čime se trguje, te da nikada nije bio u pomenutim firmama. Tako ovaj svjedok ističe da su ove tri firme služile isključivo za polaganje gotovog novca i prenos na velik broj firmi u Bosni i Hercegovini. Navodi da je bilo slučajeva da preuzme čak dva miliona maraka dnevno, za što je imao ugovorenu proviziju od 1% i što mu je u tim situacijama donosilo dnevnu zaradu od 20.000,00 KM . I ovaj svjedok je osuđen pravomoćno na tri godine zatvora zbog krivičnog djela pranje novca.*

*Svjedok Tužilaštva BiH, **Sladana Lukić**, u svom iskazu ističe da je 2003. godine bila zaposlena u firmi "Uzdah" d.o.o. Doboj, da je za dva mjeseca koliko je bila zaposlena u ovoj firmi platila svega nekoliko računa za telefon, struju i nabavku kancelariskog materijala, da nikada nije vidjela ni jednog poslovnog partnera da dođe u firmu, te da je i sam direktor Ranko Pilić rijetko dolazio u istu. Svjedokinja je istakla kako joj nije poznato da je firma imala skladište i prevozna sredstva, kao i da nikada nije vidjela ništa od robe, niti koju narudžbenicu, otpremnicu ili račun.*

*Svjedok Tužilaštva BiH, **Svetislav Kuzmić**, u svom iskazu ističe da je 2003. godine bio zaposlen u firmi "Uzdah" d.o.o. Doboj zajedno sa Sladanom Lukić, da nikada ništa nije vidio od robe niti je znao čime se firma bavi odnosno da njih dvoje nisu ništ konkretno radili. Svjedok je istakao da ga je jedne prilike direktor Ranko Pilić pozvao da dođe u hotel Bosna, dao mu fasciklu sa papirima i zamolio da ode do grafičara, što je svjedok i uradio, te je nakon povratka jedan pečat dao Ranku Piliću a jedan Tihomiru Lukiću. Svjedok takođe ističe da su direktor firme „Uzdah“ Pilić Ranko i njegov zamjenik Tihomir Lukić tražili da njihova adresa na koju su prijavljeni bude adresa kuće Kuzmićevog oca. Nakon samo dva mjeseca rada firma je prestala sa poslovanjem a Pilić i Lukić su kasnije pravomoćno osuđeni zbog krivičnog djela pranje novca.*

*Svjedok Tužilaštva BiH, **Edin Jašarević**, u svom iskazu ističe da je tokom 2003. godine bio zaposlen u Poreskoj upravi Brčko Distrikta, na poslovima inspektora za istrage i obavještenja, te je u tom svojstvu inspektora vršio provjere određenih firmi između kojih su bile i firme "Benko Oil" i "Sirius". Svjedok je istakao da su ove firme bile registrovane u Osnovnom sudu Brčko Distrikta, da su i jedna i druga registrovane na istoj adresi, pa je s tim u vezi izvršena kontola na licu mjesta, kojom prilikom pomenute firme nisu pronađene na adresi njihovog sjedišta. Svjedok je istakao da je povodom toga izdat nalog za kontrolu, te je utvrđeno ko su osnivači i odgovorna lica ovih firmi, ali je isto tako prilikom policijske provjere utvrđeno da su lične karte na osnovu kojih je izvršena registracija i jedne i druge firme, falsifikovane. Na osnovu toga, svjedok je istakao da su provjeravani transakcijski računi ovih firmi, te su pronađene banke kod kojih su iste firme otvarale račune i započele svoje poslovanje, a s obzirom da su lične karte bile falsifikovane, njihovi računi su blokirani.*

Iskaze ovih svjedoka Sud je ocjenio vjerodostojnim i objektivnim, te veoma značajnim za utvrđivanje odlučne činjenice da li je bilo stvarnog prometa roba između optuženih privrednih društava i njihovih navodnih poslovnih

pratnera „Uzdah“ d.o.o. Doboj, „Tranzit-trade“ d.o.o. Laktaši, „Santos-invest“ d.o.o. Laktaši, „Darko Produkt“ d.o.o. Laktaši, „Sumrak Group“ d.o.o. Laktaši „Benko-oil“ d.o.o. Brčko i „Ploter-trade“ d.o.o. Laktaši.

Iz iskaza svjedoka Darke Kukića, Željka Manojlovića i Dišković Saše nedvosmisleno proizilazi da su firme koje su registrovali, odnosno za koje su radili, bile osnovane sa ciljem pružanja usluga pranja novca. Tako ovi svjedoci potvrđuju da su svakodnevno uz dogovorenu proviziju polagali velike količine gotovog novca na račune tih svojih firmi ili firmi u kojim su bili uposlenici a zatim taj novac odmah naložima za prenos transferisali na račune navodnih prodavaca robe uz izdavanje narudžbenica sa izjavom da roba služi za daljnju prodaju kako bi se formalno ispunile zakonske pretpostavke za oslobađanje prodavca od plaćanja poreza na promet proizvoda, dok stvarnog prometa uopšte nije ni bilo.

Ovi svjedoci su pravomoćno osuđeni za počinjenje krivičnog djela pranja novca, kazne su izdržali, tako da i ova okolnost ukazuje da ne postoji ni jedan razuman razlog da se posumnja u istinitost njihovog svjedočenja.

Takođe, bivši uposlenici firme “Uzdah” d.o.o. Doboj, Lukić Slađana i Kuzmić Svetislav potvrđuju da u dva mjeseca poslovanja, sve do hapšenja direktora Pilić Ranka i njegovog zamjenika Lukić Tihomira, ustvari nisu ništa praktično ni radili, nisu imali dodira ni sa kakvom finansijskom dokumentacijom, sa kupcima niti bilo kakvim robama. Svi ovi navodi logično upotpunjuju činjenicu uklapajući se u daljnji slijed događaja u kojem su direktor i zamjenik direktora firme “Uzdah” Doboj, Pilić Ranko i Lukić Tihomir pravomoćno osuđeni zbog krivičnog djela pranja novca.

I svjedočenje poreskog inspektora Jašarević Edina ne ostavlja nikakvu sumnju da su firme “Benko Oil” i “Sirijus” iz Brčkog, inače registrovane na osobu sa ukradenom, krivotvorenom ličnom kartom, osnovane samo sa ciljem pranja novca i poreskih utaja za druga preduzeća, bez bilo kakvog stvarnog prometa robama.

*Ovo utvrđenje Suda djelimično je potkrijepljeno i nalazom vještaka finansijske struke **Mate Anića** koji je prilikom iznošenja svog nalaza i mišljenja istakao da iz dokumentacije preduzeća “Bajra” d.o.o. Dolac na Lašvi, “Džajić Commerce” d.o.o. Ljubuški i “Company Jelavić 96” d.o.o. koju je imao na raspolaganju, proizilazi da otpremnice nisu sadržavale sve što propisuje član 8. Pravilnika o primjeni Zakona o akcizama i poreza na*

promet RS, odnosno da na otpremnicama nije bilo registarskog broj vozila koje je preuzelo robu, kao ni imena i prezimena osobe koja je robu preuzela. Vještak je za firmu "Uzdah" d.o.o. Doboj istakao da ne raspolaže adekvatnim poslovnim prostorima, te je bilo nemoguće uskladištiti velike količine robe. Vještak je takođe istakao da nema dokumentacije na osnovu koje bi se utvrdilo da su pomenuta preduzeća stvarno isporučila robu kupcima a da su prethodno oslobođena od plaćanja poreza na promet te robe, te je zaključio da su firme "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi, "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški i "Company Jelavić 96" d.o.o., poreski obveznici plaćanja poreza prema članu 13. Zakona o porezu na promet proizvoda i u sluga F BiH. Tako vještak u svom nalazu i dopuni nalaza koja se odnosi na poslovanje Privrednog društva „bajra“ d.o.o. sa Privrednim društvima „Uzdah“ d.o.o. Doboj, „Delta-prom“ d.o.o. Lanja Luka, „Benkooil“ do.o Brčko i „Santos-invest“ d.o.o. Laktaši navodi da je analizom finansijske dokumentacije firme „Benk Oil“ d.o.o. Brčko od ukupno 15 narudžbenica na 8 narudžbenica nedostaje broj narudžbe kao jedan od obaveznih podataka a svi su potpisi odnosno parafi osobe koju je narudžbenicu izdala nečitki tako da se ne može utvrditi identitet davaoca izjave. Finansijska dokumentacija vezana za „Delta prom“ takođe je potpisana nečitkim potpisom ovlaštene osobe bez njegovih osobnih podataka, kakvu situaciju je našao i kod firme „Santos-invest“ a na narudžbenicama takođe nedostaje broj narudžbe. Stoga vještak u svom nalazu konstatuje, a nakon izvršenog obračuna da je privredno društvo „Bajra“ d.o.o. fiktivnim poslovanjem sa gore navedene četiri firme utajilo porez u ukupnom iznosu od 116.333,00 KM. Takođe, vještak je istakao da je tokom 2003. godine radio kao šef regionalne jedinice i ujedno poreski inspektor za područje ZEDO kantona, Srednjobosanskog i Unsko-Sanskog kantona, te da nije operativno radio nikakve kontrole za ova preduzeća tokom mandata, odnosno da navedene firme nisu bile u središtu njegovog interesovanja.

U svom nalazu i dopuni nalaza koji se odnosi na poslovanje Privrednog društva „Džajić Kommerce“ d.o.o. Ljubuški sa firmama „Uzdah“ d.o.o. Doboj, „Tranzit-Trade“ d.o.o. Laktaši, „Santos-invest“ d.o.o. Laktaši, „Benko-Oil“ d.o.o. Brčko i „Plotter-Trade“ d.o.o. Laktaši, uvidom u raspoloživu finansijsku dokumentaciju, vještak navodi do su narudžbenice sa izjavom numerisane, datirane i ovjerene pečatom firme ali da su potpisane nečitkim potpisom bez mogućnosti utvrđivanja stvarnog identiteta potpisnika izjave što se odnosi i na finansijsku dokumentaciju i ostalih privrednih društava sa kojima je optuženi navodno poslovao. Uz uvjerenje da stvarnog prometa robe nije bilo vještak je izvršenim obračunom utvrdio da je optuženi

Džajić Goran odnosno Privredno društvo „Džajić-commerc“ utajilo porez u ukupnom iznosu od 110.996,00 KM.

U nalazu koji se odnosi na poslovanje optuženog Jelavić Vinka odnosno njegove firme „Jelavić commpay 96“ d.o.o. Ljubuški sa firmama „Uzdah“ d.o.o. Doboj „Darko-produkt“ d.o.o. Laktaši, vještak navodi da su finansijski dokumenti firme „Darko-produkt“ ovjereni različitim pečatima četvrtastog i okruglog oblika, da na narudžbama nedostaju čitki potpisi ovlaštenih osoba a ima i narudžbenica bez potpisa, dok na računima nema potpisa ovlaštenih osoba kupca kao ni drugih potrebnih podataka. Posebno je indikativno da su redni brojevi narudžbenica uvedeni bez pravilnog niza tako da narudžbenica sa ranijim datumom nosi veći broj od one koja je izdata kasnije, što ukazuje da je vrlo vjerovatno brojeve na narudžbenicama staljao prodavac a ne kupac. Uz uvjerenje da stvarnog prometa robe nije bilo vještak je izvršenim obračunom utvrdio da je optuženi Jelavić Vinko odnosno njegova firma „Jelavić Company 96“ d.o.o. Ljubuški utajila porez u ukupnom iznosu od 101.595,00 KM.

Materijalni dokaz koji korenspondira sa nalazom vještaka finansijske struke i nalazom grafologa te iskazima svjedoka Tužilaštva, uvršten kao materijalni dokaz Tužilaštva pod oznakom T-10, odnosi se na izvještaj Republičke tržišne inspekcije Ministarstva trgovine i turizma RS koji dostavljaju podatke da su inspeksijskom kontrolom od strane tržišne Republičke inspekcije utvrdili da preduzeća „Ploter-Trejd“ d.o.o. Laktaši, „Tranzit-Trejd“ d.o.o. Laktaši, „Santos-Invest“ d.o.o. Laktaši, „Darko-Produkt“ d.o.o. Laktaši i „Delta Prom“ d.o.o. Banja Luka u inkriminisanom periodu od 2002. do kraja 2003. godine nisu imala poslovne prostorije niti skladišta, s tim da su preduzeća „Ploter Trejd“, „Tranzit Trejd“ i „Santos-Invest“ u tom periodu imali samo zakupljene kancelarijske prostore i to ove posljene dvije na istoj adresi odnosno u istom prostoru. U istom izvještaju navodi se da tržišna inspekcija Brčko Distrikta na registrovanoj adresi nije pronašla firmu „Benko-Oil“ i „Sirijus“.

I ovaj dokaz Sud ocjenjuje vjerodostojnim, pribavljen od nadležnog državnog organa, i saglasan ostalim izvedenim dokazima Tužilaštva BiH.

Odbrane svih optuženih osoba prigovorile su na nalaz vještaka finansijske struke Mate Anića koji je vještačio po naredbi Tužilaštva BiH, ističući da je u vrijeme izrade nalaza vještak bio uposlenik Porezne uprave Federacije BiH koja je oštećena počinjenjem ovih krivičnih djela, što po njihovom mišljenju predstavlja sukob interesa. Takođe je ukazano da se vještak u svom nalazu upuštao u ocjenu vjerodostojnosti potpisa na finansijskim

dokumentima i procjene transportnih kapaciteta optuženih preduzeća, čime je izišao iz okvira svoje struke i same naredbe o vještačenju.

Sud prihvata kao nespornu činjenicu da je vještak AniĆ Mate u vrijeme izvršenja krivičnih djela bio uposlenik Porezne uprave Federacije BiH, ali Sud smatra da taj državni organ nije i ne može biti oštećena strana u smislu odredbi člana 21. tačka h) ZKP FBiH.

Sam vještak ni na kakav način nije bio involviran u konkretne istrage Porezne uprave za optužena privredna društva i njegov nalaz se prioritarno odnosio na vještačenja poslovanje velikog broja tzv. fiktivnih firmi registrovanih na području Republike Srpske s ciljem pranja novca i utaje poreza, gdje se praćenjem i analizom finansijske dokumentacije došlo, između ostalih, i do optuženih privrednih društava kao partnera i „korisnika usluga“ tih firmi.

Sud je poklonio vjeru nalazu vještaka finansijske struke u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje poreskih obaveza i obračun poreza nalazeći da je urađen nepristrasno i u skladu sa pravilima struke. Međutim, Sud nije prihvatio relevantnim dijelove nalaza vještaka koji se odnose na ocjenu vještaka da se radi o spornim pečatima i rukopisima na finansijskim dokumentima te procjenama o potrebnim transportnim kapacitetima za navodni prevoz robe, budući da je na taj način izašao izvan okvira naredbe za finansijsko vještačenje i finansijske struke u kojoj je vještačio.

U pogledu relevantnosti i dokazne vrijednosti nalaza i mišljenja vještaka grafološke struke, Sud cijeni da je grafološko vještačenje komplementarno i dopunjujuće sa već analiziranim dokazima Tužilaštva BiH.

*Vještak **Esad Bilić** je prilikom iznošenja svog nalaza istakao da su predmet njegovog istraživanja bile otpremnice, računi i narudžbenice preduzeća "Bajra" d.o.o. Dolac na Lašvi, "Džajić Commerce" d.o.o. Ljubuški, "Company Jelavić 96" d.o.o. te drugih preduzeća, sa kojima su navedena privredna društva saradivala, a na kojima su se nalazili sporni rukopisi i pečati. Vještak je istakao da je istraženo ukupno 460 inkriminiranih dokumenata, a da je u nalazu dat detaljan prikaz spornih i nespornih rukopisa i pečata, zaključivši da su razlike očigledne i da je na temelju ekspertize mogao dati svoje stručno mišljenje.*

Tako vještak u svojoj analizi spornih rukopisnih sadržaja na finansijskim dokumentima firme „Darko-produkt“ sa firmom „Company Jelavić 96“ daje izričito mišljenje da su sva tridesetčetiri dokumenta, narudžbenice sa izjavom i računi potpisani od nepoznate osobe i da se ne radi o potpisima Kukić Darke direktora „Darko-Produkta“ jedine osobe ovlaštene za zastupanje tog privrednog društva.

U grafološkoj ekspertizi inkriminiranih dokumenata sa spornim potpisima i pečatima privredneog društva „Uzdah“ a vezano za njihovo poslovanje sa optuženim prirednim društvima, vještak je imao zadatak utvrditi da li se na finansijskim dokumentima nalaze autentični potpisi Pilić Ranka i Lukić Tihomira, te da li se na dokumentima nalaze otisci autentičnih pečata privrednog društva „Uzdah“ d.o.o. Doboj.

U nalazu se navodi da na velikom broju računa, otpremnica, narudžbenica i dostavnica ne postoje rubrike: „Robu primio“, „Primio“, i „Preuzeo“ ili u tim rubrikama nema potpisa osoba koje su preuzele robu, dok u dokumentima u kojima postoje navedene rubrike najčešće se nalaze nečitki potpisi ili parafi.

Na kraju ekspertize koja je obuhvatila i analizu autentičnosti pečata firme „Uzdah“, vještak iznosi mišljenje da ni na jednom od grupa dokumenata koje se odnose na poslovanje te firme sa optuženim privrednim društvima „Bajra“ d.o.o. Travnik i „Džajić Commerce“ d.o.o. Ljubuški nema autentičnih potpisa Pilić Ranka i Lukić Tihomira, osoba ovlaštenih za zastupanje, niti autentičnih otisaka pečata firme „Uzdah“ d.o.o Doboj.

Od ukupno 38 grupa dokumenata koji se odnose na poslovanje sa optuženom pravnom osobom „Company Jelavić 96“ d.o.o. Ljubuški vještak daje identično mišljenje za 24 dokumenta, dok za preostalih 14 dokumenata potvrđuje da su potpisi ovlaštenih osoba i otisci pečata firme „Uzdah“ autentični.

Sud je tokom neposrednog saslušanja vještaka grafološke struke i cijeneći pismeni nalaz i mišljenje istog vještaka cijenio da je vještačenje dato prema pravilima struke i poklonio mu povjerenje. Prigovori odbrane da vještak nije pribavio autentične rukopise i potpise na način da ih je sam uzeo od osoba čije rukopise i potpise je trebalo vještačiti, već ih je dobio od Tužilaštva BiH kao nesporne, ne umanjuje kvalitet i relevantnost datog vještačenja, a Sud drži da se ne može na objektivnan i razuman način obrazložiti zašto bi vještačenje pomoću ranije pribavljenih autentičnih potpisa i rukopisa bilo manje validno od načina kako to zahtjeva odbrana.

U svakom slučaju Sud cijeni ovaj dokaz u kontekstu svih ostalih izvedenih dokaza, pri tome imajući u vidu da grafološka ekspertiza u ovom konkretnom slučaju nije i ne može biti odlučujući dokaz o postojanju ili nepostojanju krivičnog djela.

Sud je mišljenja da čak ni potpuno uredna finansijska dokumentacija ne bi sama po sebi bila pouzdan dokaz da je stvarni promet robe i obavljen, a pogotovo se zaključak o tome ne može izvlačiti iz nepotpune i dokumentacije sačinjene uz brojne nepravilnosti i nedostatke kakvu imamo u ovom slučaju.

Dosadašnja iskustva, skoro po pravilu, posebno u predmetima poreske utaje počinjenih po modelu usluga firmi „perača novca“ , pokazuju da finansijska dokumentacija može u formalnom smislu biti uredna, potvrđujući da je promet robe obavljen, a da je u stvarnosti situacija suprotna, odnosno da stvarnog prometa robe nije bilo.

Naime, isti zaključak vrijedi i kad su u pitanju nalaz i mišljenje vještaka finansijske struke odbrane. Naime, finansijska dokumentacija u ovakvom načinu i metodu radnji izvršenja krivičnog djela porezne utaje, po pravilu zahtjeva obezbjeđenje svih finansijskih dokumenata koji se po zakonu traže za oslobađanje od poreza na promet proizvoda i usluga. Dokazivanje odlučne činjenice da li je bilo stvarnog prometa između optuženih privrednih društava i njihovih poslovnih partnera nije moguće po mišljenju Suda dokazati samo ili pretežno na osnovu ovih vještačenja, već su neophodna i druga dokazna sredstva.

Odbrana optuženih je u toku iznošenja svojih dokaza pokušala osporiti dokaze Tužilaštva na način da su predložili saslušanje vještaka finansijske struke i to optuženi Haseljić angažovanjem vještaka dr. Hodžić Abida a optuženi Džajić Goran i Jelavić Vinko nalazom vještaka Slavice Aničić.

Oba vještaka su tokom saslušanja na glavnom pretresu i u pisanom nalazu iznijeli mišljenje da je sva finansijska dokumentacija optuženih privrednih društava bila sa aspekta poreznih propisa bila uredna i validna. Pri tome oba vještaka ističu da za firmu koja se bavi prodajom roba, podnesena narudžbenica sa izjavom da roba služi za daljnju prodaju uredno uvjerena i potpisana, predstavlja dokument koji je za njih relevantan i validan te da ne postoji nikakva mogućnost niti potreba da se prodavac upušta u analizu i procjenu autentičnosti potpisa ili pečata na narudžbenicama.

Pri tom vještak Slavica Aničić ističe da finansijskom analizom poslovanja optuženih privrednih društava samo na osnovu poslovne dokumentacije nije moguće utvrditi da li je bilo stvarnog prometa robe između prodavca i kupca.

Ovakvo mišljenje u potpunosti prihvata i ovaj Sud i stoga dokaznu vrijednost finansijskog vještačenja ne tretira kao odlučnu, u ukupno prezentiranim dokazima. Ista ocjena vrijedi i za iskaze svjedoka uposlenika privrednih društava „Džajić-komerc“ Blaža Čutuka i Sofije Dominović uposlenice preduzeća „Bajra“. Iskazi optuženih Haseljić Hajrudina i Džajić Gorana datih u svojstvu svjedoka i u konceptu njihove odbrane Sud cijeni kao dokaz koji ne potvrđuje niti negira ni jednu od bitnih činjenica utvrđenih tokom

dokaznog postupka. Finansijska dokumentacija koju su kako materijalne dokaze uvrstile odbrane optuženih, Sud je analizirao u skladu sa njihovom relevantnošću i dokaznom vrijednošću i u kontekstu svih izvedenih dokaza, kako odbrane tako i optužbe, nalazeći da ni jedan od tih dokaza nema uticaj na odluku o merutumu ovog krivičnog predmeta.

Sud smatra dokazanim da su se u radnjam sve troje optuženih osoba stekla bitna obilježja krivičnog djela porezne utaje iz člana 273. stav 2. u vezi sa stavom 55. KZ FBiH. Navedeno krivično djelo optuženi su po ocjeni ovog Suda preduzeli sa umišljajem, svjesni djela i posljedica preduzetih radnji, bez obzira što Tužilaštvo nije dokazalo njihovo neposredno učešće u izvršenju djela. Naime, van svake razumne sumnje stoji činjenica da su optuženi kao direktori svojih firmi i jedine osobe ovlaštene za zastupanje u pravnom prometu, rukovodili poslovanjem svojih firmi i da ništa nije moglo biti preduzeto bez njihovog znanja i odobrenja. Odbrane optuženih nisu ponudile dokaze koji bi dovele u sumnju ovakvo utvrđenje Suda.

Odluka o pravnim pitanjima

Postupak protiv optuženih Haseljić Hajrudina, Džajić Gorana i Jelavić Vinka, te pravnih osoba „Bajra“ d.o.o. Dolac-Travnik, „Džajić commerce“ d.o.o. Ljubuški i „Company Jelavić 96“ d.o.o. Ljubuški vođen je po dvije optužnice Tužilaštva BiH: broj KT-23/03 od 05.12.2003. godine i broj KT-139/04 od 07.09.2006. godine.

U obje optužnice sa po jednom tačkom za svaku optuženu osobu stavljena su na teret počinjenja krivičnih djela pranja novca iz člana 209. stav 2. KZ BiH, porezne utaje iz člana 273. stav 2. KZ FBiH i krivotvorenja isprave iz člana 373. stav 1. KZ FBiH, sve u vezi sa članom 53. KZ BiH.

Tužlac je u završnoj riječi odustao od pravne kvalifikacije krivotvorenja isprave iz člana 373. stav 1. KZ FBiH za obje optužnice i sve optužene s obrazloženjem da je to djelo obuhvaćeno radnjama izvršenja druga dva krivična djela.

Kako do okončanja glavnog pretresa zastupnik optužbe nije uredio optužnice objedinjujući ih jednim optužnim aktom, to je Sud presudom riješio ovo nesređeno stanje na način da je primjenjujući zakon koji je povoljniji po učinioca temeljem člana 4. KZ BiH, umjesto sticaja primjenio odredbe o produženom krivičnom djelu iz člana 54. KZ BiH.

Sud nije prihvatio pravnu kvalifikaciju iz optužnice kojim se radnje optuženih kvalifikuju kao krivična djela pranja novca iz člana 209. stav 2. KZ BiH i porezne utaje iz člana 273. stav 2. KZ FBiH počinjena u sticaju.

Naime, u konkretnom slučaju radi se o prividnom sticaju kada je moguće primjeniti samo jedan zakonski opis krivičnog djela premda su istovremeno ostvarena obilježja i drugog djela, sve ovo sa ciljem da se izbjegne dvostruko ili višestruko kažnjavanje. Stoga ne može postojati sticaj kada se kriminalna sadržina određenog neprava u potpunosti iscrpljuje i u cjelosti je obuhvaćeno u jednoj od dispozicija krivičnih djela, već samo prividni sticaj.

Sud je mišljenja da je u konkretnom slučaju pranje novca predstavljalo način izvršenja krivičnog djela poreske utaje te da je umišljaj optuženih bio usmjeren ka tom cilju, tako da je ovaj način utaje poreza moguće učiniti samo uz učešće tzv. firmi „perača novca“.

Kao još jedno važno pitanje pokazalo se utvrđivanje vremena izvršenja inkriminiranih radnji u obje optužnice. Naime u optužnici Tužilaštva BiH broj: KT-23/03 od 05.12.2003. godine za sve tri osumnjičene fizičke i tri pravne osobe navedeno je poslovanje sa firmom „Uzdah“ d.o.o. Doboj uz navođenje okvirnog vremena izvršenih transakcija u mjesecu junu 2003. godine, kad je u pitanju optuženi Haseljić Hajrudin i njegova firma „Bajra“ d.o.o. Travnik, te maj i juni 2003. godine kada su u pitanju Džajić Goran i Jelavić Vinko i njihove firme. U optužnici broj: KT-139/04 od 07.09.2006. godine, Tužilaštvo je označilo cijelu 2003. godinu kao vrijeme izvršenja djela odnosno vremenski okvir u kome su izvršene sve transakcije i to opet za sve optužene fizičke i pravne osobe.

Pitanje vremena izvršenja krivičnog djela je jedno od najbitnijih pravnih pitanja s obzirom da od tog utvrđenog datuma zavisi primjena krivičnog zakona, primjena pravila o primjeni blažeg zakona kao i odredbe o zastari krivičnog gonjenja. Iz ovih razloga Sud je bio prinuđen da analizom svakog pojedinog finansijskog dokumenta, narudžbenice, računa ili otpremnice utvrdi vrijeme izdavanja kao i iznos navodno izvršene transakcije. Naime, već na prvi pogled bilo je evidentno da stavljanje na teret izvršenje krivičnih djela pravnim osobama optužnicom broj: KT-23/03 ne dolazi u obzir po pravilu nullum crimen sine lege, a iz razloga što u navedeno vrijeme (maj i juni 2003. godine) Krivični Zakon Federacije BiH nije uopšte predviđao mogućnost kažnjavanja pravnih osoba. Tek izmjenama krivičnog zakonodavstva koje su stupile na snagu 01.08.2003. godine ustanovljena je mogućnost kažnjavanja pravnih osoba, propisani uslovi i vrste sankcija.

S druge strane, i samo krivično djelo poreske utaje iz člana 273. KZ Federacije BiH koje je stavljeno na teret u obje optužnice i za sve optužene fizičke i pravne osobe bilo je u kritičnom periodu na snazi kao krivično djelo poreske utaje iz člana 272. KZ Federacije BiH (Sl. novine FBiH br. 43/98 od 20.11.1998.godine) koji je bio u primjeni do 01.08.2003. godine, te kao

krivično djelo porezne utaje iz člana 273. KZ Federacije BiH koji je stupio na snagu od 01.08.2003. godine.

Prema starom zakonu koji je važio do 01.08.2003. godine ovo krivično djelo sa istom dispozicijom, imalo je utvrđen cenzus u stavu 1. kao objektivni uslov inkriminacije u visini od 1.000 KM utajenog poreza, za koji je bila propisana kazna zatvora do tri godine i novčana kazna, te u stavu 2. ukoliko je utajeni porez prelazio iznos od 5.000 KM sa zaprijećenom kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina i novčanom kaznom, dok je po novom KZ Federacije BiH, koji je i sada na snazi, cenzus u stavu 1. kao uslov postojanja ovog krivičnog djela, podignut na 10.000 KM, dok je u stavu 2, za što se u ovom slučaju terete optuženi, utvrđen cenzus neplaćenog poreza koji prelazi 50.000 KM, sa zaprijećenom kaznom zatvora od jedne do deset godina. Zbog ovih činjenica i zbog obaveze postupanja prema odredbama člana 4. KZ BiH koji reguliše vremensko važenje krivičnog zakona kao i primjenu blažeg zakona na učinitelja, Sud je specificirao sve transakcije prema vremenu u kojem su obavljene i prema nazivu pravnih subjekata s kojim je svaka od optuženih pravnih osoba u tom periodu navodno poslovala.

Tako je na osnovu originalne dokumentacije priložene tokom dokaznog postupka utvrđeno da je privredno društvo „Bajra“ d.o.o. Travnik, čiji je direktor optuženi Haseljić Hajrudin, obavilo transakcije sa firmom „Uzdah“ d.o.o. Doboj sa ukupno četiri računa datirana sa 16.06.2003. godine i ukupnim iznosom od 199.998,00 KM, Privrednim društvom „Delta Prom“ d.o.o. Banja Luka u periodu od 05.08.2003. godine do 14.08.2003. godine i to sa šest računa, sa firmom „Benko Oil“ d.o.o. Brčko u periodu od 05.01.2003. do 18.10.2003. godine sa ukupno petnaest računa, te sa firmom „Santos-invest“ d.o.o. Banja Luka od 15.10.2003. do 24.10.2003. godine sa ukupno devet računa.

Optužena pravna osoba „Džajić Commerce“ d.o.o. Ljubuški ostvarila je promet sa firmom „Uzdah“ d.o.o. Doboj u periodu od 21.05.2003. godine do 10.06.2003. godine sa tridesetdva računa sa ukupnim iznosom od 516.703,00 KM, Privrednim društvom „Santos-invest“ d.o.o. Banja Luka jednim računom od 14.10.2003. godine, s firmom „Benko Oil“ d.o.o. Brčko s jednim računom od 16.10.2003. godine, s firmom „Ploter Trade“ d.o.o. Laktaši sa dva računa od 30.07.2003. godine, te sa firmom „Tranzit Trade“ d.o.o. Banja Luka u periodu od 13.10.2003. do 31.12.2003. godine sa ukupno tridesettri računa.

Optužena pravna osoba „Company Jelavić 96“ d.o.o. Ljubuški ostvarila je transakcije sa preduzećem „Uzdah“ d.o.o. Doboj u periodu od 07.05.2003. do 23.06.2003. godine sa devetnaest računa i ukupnim iznosom od 603.048,00 KM, i sa firmom „Darko-produnkt“ d.o.o.Laktaši u periodu od 19.05.2003. do 04.07.2003. godine sa ukupno trinaest računa na iznos od ukupno 412.900 KM, sa firmom „Sumrak group“ d.o.o. Laktaši u vremenu od 05.05.2003. do 30.08.2003. godine sa ukupno deset računa, sa ukupnim iznosom od 106.200,00 KM.

Ovdje treba napomenuti da su ove transakcije vršene u vrijeme važenja i starog i novog KZ Federacije BiH pa je Sud bio prinuđen razdvojiti iznose računa koji su datirani od 01.08.2003.godine, dakle od stupanja na snagu novog KZ Federacije BiH kako bi utvrdio postoje li uslovi za primjenu odredaba o kažnjavnju pravnih osoba za krivično djelo porezne utaje, pa je utvrđeno da su u tom periodu ispostavljena četiri računa sa ukupnim iznosom od 60.371,81 KM.

Budući da je stopa poreza na promet proizvoda propisana sa 10%, očigledno je da u konkretnom slučaju nije ostvaren objektivni uslov inkriminacije za postojanje krivičnog djela porezne utaje iz člana 273. stav 1. KZ FBiH, to jeste da porez čije se plaćanje izbjegava prelazi iznos od 10.000 KM.

Ove odlučne činjenice Sud je utvrdio analizom originalne dokumentacije izdate od optuženih pravnih osoba i njihovih komitenata, pa je s obzirom na važenje zakona in tempore criminis, primjenom odredbi člana 284. tačka a) ZKP BiH oslobodio sve tri optužene pravne osobe za počinjenje krivičnog djela proisteklog iz poslovanja sa privrednim društvom „UZDAH“ d.o.o. po optužnici Tužilaštva BiH broj. KT-23/03 od 05.12.2003. godine, a pravnu osobu „Company Jelavić 96“ d.o.o. Ljubuški i po optužnici KT-139/04 od 07.09.2006.godine s obzirom da radnje izvršenja djela padaju u vrijeme prije 01.08.2003. godine a dio transakcija koji je obavljen po četiri računa nakon 01.08. 2003. godine, odnosno iznos utajenog poreza, ne dostiže cenzus od 10.000 KM kao objektivni uslov inkriminacije.

Branilac 3. optuženog je u završnoj riječi prigovorio na odluku sudije za prethodno saslušanje kojom je za branioca pravne osobe „Company Jelavić 96“ d.o.o. Ljubuški imenovan po službenoj dužnosti Karkin Rusmir, advokata iz Sarajeva, premda optuženi Jelavić Vinko već ima izabranog branioca, smatrajući da je na ovaj način Sud povrijedio optuženikovo pravo na odbranu.

Sud nalazi da je ovaj prigovor neosnovan s obzirom da odredba člana 382. stav 2. ZKP BiH izričito zabranjuju da branilac fizičke osobe može biti istovremeno i branilac pravne osobe. Međutim, ovaj prigovor se u konačnici

pokazao bespredmetnim budući da je pravna osoba „Company Jelavić 96“ d.o.o. Ljubuški u cijelosti oslobođena optužbe.

Kod odlučivanja o vrsti i visini krivičnih sankcija za optužene fizička lica i pravne osobe, Sud je za sve njih imao u vidu činjenicu da je od izvršenja djela proteklo više od pet godina te da od tada do danas, optuženi i njihova Privredna društva nisu registrovani kao počinioci krivičnih djela porezne utaje ili nekog drugog krivičnog djela, već u spisuu postoje dokazi da su u tom periodu i do danas, uredno izmirivali svoje poreske obaveze. Također je cjenjeno veoma korektno držanje optuženih pred Sudom, kao i okolnost da se radi o osobama koje nisu ranije krivično kažnjavane, da se radi o porodičnim osobama, kao i da u njihovim preduzećima stalno zaposlenje ima značajan broj radnika. Ove činjenice Sud je imao u vidu kao opredjeljujuće kod odluke da se optuženim ne izrekne efektivna kazna zatvora, smatrajući da će se i sa uslovnom osudom za svu trojicu optuženih i novčanom kaznom kao sporednom kaznom za optuženog Haseljića i Džajića te novčanom kaznom za njihova preduzeća postići svrha kažnjavanja.

Kako u skladu sa odredbom člana 59. stav 4. KZ BiH uslovnu osudu nije moguće izreći za djela za koja se može izreći kazna zatvora od deset godina ili teža kazna bez utvrđivanja kazne zatvora ublažavanjem zakonom propisane kazne, to je Sud primjenom odredbi člana 49. i 50. optuženim Haseljić Hajrudinu, Džajić Goranu i Jelavić Vinku utvrdio kaznu zatvora od 11 mjeseci koja je odmjerenjena ispod granica propisanih zakonom, nalazeći da sve gore pobrojane okolnosti u svojoj ukupnosti predstavljaju osobito olakšavajuće okolnosti, ukazujući da se i sa ublaženom kaznom, odnosno izricanjem uslovne osude, mogu postići ciljevi generalne i specijalne prevencije. Sud je takođe optuženim Haseljić Hajrudinu i Džajić Goranu kao sporednu kaznu izrekao i novčane kazne u iznosu od po 30.000,00 KM s obzirom da je krivično djelo počinjeno iz koristoljublja, cijeneći da je iznos kazne srazmjeran stepenu krivične odgovornosti optuženih, sve u skladu sa odredbom člana 41. stav 2. i člana 46. stav 4. KZ BiH.

Kod optuženog Jelavić Vinka Sud je, pored ovih okolnosti koje egzistiraju kod sve trojice optuženih, imao u vidu kao olakšavajuću okolnost i činjenicu da je optuženi Jelavić Vinko porodičan čovjek sa sedmero djece te da je, u međuvremenu, prema njegovom preduzeću „Company Jelavić 96“ otvoren stečajni postupak i da se nalazi pred likvidacijom, zbog čega mu nije izrečena novčana kazna.

Sud cijeni da je u ovakvoj situaciji obaveza vraćanja stečene protivpravne imovinske koristi u iznosu od 101.594,00 KM dovoljno novčano opterećenje,

tako da bi izricanje dodatne novčane kazne, s obzirom na tešku materijalnu situaciju u kojoj se sada nalazi optuženi, to bila neadekvatna i nesrazmjerna vrsta krivične sankcije.

Sud je takođe za počinjeno krivično djelo porezne utaje iz člana 273. stav 2. KZ BiH izrekao novčane kazne optuženim pravnim osobama „Bajra“ d.o.o. Travnik i „Džajić commerce“ d.o.o. Ljubuški u iznosu od po 50.000,00 KM cijenići da je izrečena kazna u srazmjeri sa krivičnom odgovornošću pravne osobe i adekvatna počinjenom krivičnom djelu, a sve na temelju odredbi člana 124. tačka c) i člana 131. tačka a) KZ BiH.

Polazeći od principa da niko ne može zadržati imovinsku korist pribavljenu krivičnim djelom, sud je na osnovu člana 110. stav 1. i 2. i člana 111. stav 1. KZ BiH od optuženih oduzeo imovinsku korist pribavljenu krivičnim djelom i to od Hajrudina Haseljića u ukupnom iznosu od 116.333,00 KM, od optuženog Gorana Džajića, ukupni iznos od 110.996,00 KM i od optuženog Vinka Jelavića ukupni iznos od 101.594,00 KM na ime pribavljene imovinske koristi počinjenjem produženog krivičnog djela porezne utaje iz člana 273. stav 2. KZ F BiH u vezi sa članom 55. KZ FBiH.

Na osnovu člana 188. stav 1. ZKP BiH u vezi sa članom 186. stav 2. ZKP BiH, optuženi Hajrudin Haseljić, Goran Džajić i Vinko Jelavić obavezani su na plaćanje troškova krivičnog postupka, čiji će iznos Sud utvrditi naknadno, posebnim rješenjem po pribavljanju potrebnih podataka.

ZAPISNIČAR
Denis Podžić

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA

Esad Fejzagić

POUKA: *Protiv ove presude može se podnijeti žalba Apelacionom odjeljenju Suda Bosne i Hercegovine u roku od 15 dana od dana prijema presude. Žalba se podnosi putem Suda Bosne i Hercegovine u dovoljnom broju primjeraka za Sud i protivnu stranku.*